

Akademisk CV med forskningserfaringer, formidlingsaktiviteter og publikationsliste

Inhalt

CV	4
Personlige oplysninger.....	4
Akademisk uddannelse	4
Kurser og efteruddannelse.....	5
Erhvervserfaringer	5
FORSKNING	7
Oversigt over bevillinger	7
Forskningsområder	8
Forskningsprojekter	9
Forskningsledelse og internationalt samarbejde.....	11
Medlemskab i videnskabelige foreninger & netværk.....	12
Organisation og ledelse af konferencer, workshops og gæsteforelæsninger.....	13
Bedømmelses- og redaktionsarbejde.....	14
PUBLIKATIONER	16
Google-Scholar	16
Materialer fra SMiK-projektet	16
Videnskabelige publikationer	17
Konferencerapporter og anmeldelser	22
FORSKNINGSFORMIDLING	22
Forskningsformidling i medier (SMiK)	22
Foredrag, conferencebidrag og gæsteforelæsninger.....	23

UNDERVISNINGSERFARINGER	30
Formel pædagogisk uddannelse	30
Projektsamarbejde vedr. undervisning	30
Udvikling af uddannelser og undervisningsmaterialer	31
Pædagogisk grundholdning og udfordringer	32
OVERSIGT OVER UNDERVISNING OG VEJLEDNING	33
Vejledning af ph.d.-afhandlinger, specialeafhandlinger, BA-opgaver og praktikforløb	34
Syddansk Universitet	36
Københavns Universitet.....	37
CBS København.....	38
Islands Universitet	38
Gæsteundervisning.....	38
BESKRIVELSE AF ENKELTE FAG	39
Syddansk Universitet	39
- Mundtlig kommunikation 1	39
- Mundtlig kommunikation 3	40
- Erhvervs kommunikation 1.....	40
- Erhvervs kommunikation 2.....	40
- Tysk markedsforhold	41
- Tysk Virksomhedskommunikation I: Teori og metode	42
- Tekstforfatning	42
- Dansk-tysk Kommunikation i praksis: Tekstforfatning og oversættelse	42
- Texte	43
- Tysk interkulturel faglig formidling og interaktion (oversættelse)	43
- "Deutsche Sprache – schwere Sprache": at forstå tysk-danske sprogkontraster og -ligheder.....	44

- Dansk-tyske nationale stereotyper i teori og praksis	44
- Tekstlingvistik.....	45
- Leksikologi og leksikografi	45
- Introduktion til lingvistik	45
- Sprogbeskrivelse II.....	46
- Det tyske sprogs morfologi	46
Københavns Universitet.....	47
- Basissprog.....	47
- "Stadt".....	47
- Mundtlig sprogfærdighed	47
CBS København.....	47
- Sprogkundskab I, III og IV.....	47
Islands Universitet	47
- Tysk sprogvidenskab.....	47
- Fremmedsprogsdidaktik ved Islands Universitet: tysk in Island – nye medier i tyskundervisningen	48
Fagrelevant privatundervisning	48

CV

Personlige oplysninger

Navn: Erla Hallsteinsdóttir (14. 06. 1970 i Reykjavík)
Fødselsdato: 14. juni 1970
Samlever: Stefan Vogel (lektor ved SDU)
Børn: Jenný Stefánsdóttir (13. 11. 1998 i Leipzig) og Ari Stefánsson (09. 02. 2002 i Odense)
Adresse: Hans Tausens Gade 13, 4.th., 5000 Odense C
Telefon: 21799387
Mail: erlahall@yahoo.dk

Akademisk uddannelse

Marts 1997 – februar 2001

Dr. phil. i tysk sprogvidenskab ved *Universitetet i Leipzig*. Vejleder Prof. Irmhild Barz, titel: „Das Verstehen idiomatischer Phraseologismen in der Fremdsprache Deutsch“.

Barselsorlov november 1998 – maj 1999.

Stipendier:

- * juni – december 2000: Ph.d.-stipendium fra RANNIS (*The Icelandic Centre for Research*).
- * maj – november 1999: forskningsstipendium fra DAAD.
- * maj 1998: legat fra *Minningarsjóður Theodórs Johnsons*.

Oktober 1994 – februar 1997

MA-uddannelse i tysk litteratur og lingvistik, oversættelsesteori og fremmedsprogsdidaktik (tysk som fremmedsprog).

Stipendium:

- * oktober 1994 – februar 1997: "Jahresstipendium" fra DAAD.

September 1991 – juni 1994

BA-uddannelse i tysk og islandsk ved *Islands Universitet*.

- * april – juli 1993: Erasmus-ophold ved *Universitetet i Leipzig*.

Kurser og efteruddannelse

September 2014 – januar 2015

“Projektledelse i forskningsprojekter” (8 ECTS), *SDU Odense*.

Januar – februar 2013

Vejlederkursus for ph.d.-vejledere ved det Humanistiske Fakultet, *SDU Odense*.

Marts – april 2012

„Projektstyring“ (10 ECTS), *Erhvervsakademiet Lillebælt*.

30.-31. oktober 2010

TestDaF-Workshop ”Sprachliche Leistungen dem GER zuordnen”.

26.-27. marts 2004

Kursus ”Anvendt pædagogik”, *CBS Learning Lab*.

Januar – maj 2004

Guideuddannelse: *Fonden Fyntour* (autoriseret guide for Fyn i maj 2004).

Marts 2002 – maj 2003

Danskkurser: *Studieskolen i Odense*, studieprøven i maj/juni 2003.

Erhvervs erfaringer

April 2014 – marts 2018

Beskikket censor for erhvervskommunikation og -sprog.

Juli 2012 – juni 2015

Lektor ved Institut for Sprog og Kommunikation, SDU i Odense og projektleder i INTERREG4A-projektet ”Nationale stereotyper og marketingstrategier i den dansk-tyske interkulturelle kommunikation” (SMiK: www.stereotypenprojekt.eu).

September 2012 – juni 2013

Ekstern lektor ved KU. Undervisning i tysk sprogbeskrivelse, socio- og tekstlingvistik og mundtlig kommunikation.

Februar 2007 – januar 2012

Videnskabelig assistent, ekstern lektor og undervisningsassistent ved *SDU* i Odense og Slagelse. Undervisning i et bredt udvalg af ”tysk”-fag, fx oversættelse, tekstforfatning, mundtlig sprogfærdighed, sprogbeskrivelse, tekstlingvistik, kommunikationsteori, markedsforhold, morfologi og orddannelse, etc. samt vejledning af BA- og speciale-

projekter. Børnepasningsorlov juni - august 2010 og juni - august 2009.

Maj 2004 – juni 2012

Freelance oversætter (dansk-tysk) og guide for *VisitOdense* og *Udvikling Fyn*, bl.a. oversættelse af tekster til eventkalender, nyhedsbreve, internetsider og Odense-brochure 2011 og 2012 samt Fyn-brochure 2012.

September 2008 – juni 2009

Tyskundervisning (mundtlig sprogfærdighed og juridisk sprog) hos *Focus Advokater* i Odense.

Maj 2007 - maj 2008

Redaktør ved tysk-islandsk ordbog (*Islands Universitet* og *Ernst Klett Verlag*).

November 2005 - januar 2007

Freelance tolk (dansk ↔ islandsk og dansk ↔ tysk) for *Tolke Danmark*.

Maj – august 2006

Forskningsophold hos Christiane Fellbaum ved *Berlin-Brandenburgische Akademie der Wissenschaften* og Uwe Quasthoff ved *Institut für Informatik* ved *Universitetet i Leipzig* med et forskningsstipendium fra DAAD.

Maj – november 2005

Forskningsstipendium fra RANNIS: udarbejdelse af et koncept for en korpusbaseret beskrivelse af islandske idiomer.

September 2003 – juni 2005

Ekstern lektor i tysk (grammatik og sprogvidenskab) ved *CBS* in København.

Februar 2001 – august 2004

Postdoc tilknyttet til *Stofnun Vigdísar Finnbogadóttur í erlendum tungumálum* ved *Islands Universitet* med et forskningsstipendium fra RANNIS. Tema: "Tysk ↔ islandsk idiomdatabase".

Barselsorlov februar – august 2002.

Februar – maj 2003

Undervisning i tysk (sprogvidenskab og sprogidaktik: nye medier i sprogundervisning) ved *Islands Universitet*.

Oktober – december 1993

Vikariat som tysklærer i folkeskolen *Seljaskóli* i Reykjavík (9. klasse).

Juni – august 1991, 1992, 1993, 1994 og juli – august 1998

Sommerjob som guide i *Árbæjarsafn – Reykjavík Museum*.

Forskning

Oversigt over bevillinger

Type	Organisation	Tidsrum	I alt
To seedmoney-bevillinger til udforskning af tysk-danske samarbejds muligheder (http://forschungsperspektivensymposium.wordpress.com/)	Aarhus Universitet, Christian-Albrechts-Universität zu Kiel, Universität Hamburg, Syddansk Universitet	maj 2013 - februar 2015	172.063,18
Projektfinansiering (bevilliget projektansøgning: www.stereotypenprojekt.eu/dansk/projektet/ og tillægsansøgning: www.stereotypenprojekt.eu/dansk/projektet/tillægsansøgning/)	INTERREG 4 A Syddanmark-Schleswig-K.E.R.N., CAU i Kiel og SDU Odense	juli 2012 - juni 2015	6.278.332,50
Invitation af tidligere stipendiummodtagere (forskningsstipendium)	DAAD	september 2012, januar 2013 og maj 2013	41.400
Frikøb	Det Humanistiske Fakultets (SDU) Internationaliseringspulje	august 2011	30.000
E-læringsprojekt	SDUs e-læringspulje	februar - december 2010	50.000
Invitation af tidligere stipendiummodtagere (forskningsstipendium)	DAAD	maj - juli 2006	41.400
Forskningsstipendium	RANNÍS	maj - november 2005	144.000
Postdoc-stipendium	RANNÍS	januar 2001 - august 2004	729.750
ph.d.-stipendium	RANNÍS	juni - december 2000	48.000
Forskningsstipendium	DAAD	maj - november	38.250

		1999	
Legat	<i>Minningarsjóður Theodórs Johnsons</i>	maj 1998	15.000
Jahresstipendium	DAAD	september 1994 - januar 1997	140.625
Rejsestipendier fra <i>Det Letterstedtske Selskab</i> i maj 2006 og april 2007			5.250
Opholdsstipendium til 1 uges ophold i Løgumkloster Refugium (24. april-1.maj 2009) for arbejde vedr. projektet „Relevanz von Korpusdaten für die Validierung grammatischer Kategorien“ (sammen med Alexandra Holsting, SDU).			
I alt i danske kroner			7.734.070,68

Forskningsområder

- a) Undersøgelse af stereotyper som mønstre for tænkning, handling og kategorisering i skærefloden mellem sprog og kultur samt omsætning af forskningsresultater i praksis i form af undervisningsmaterialer (tysk og dansk som fremmedsprog).
- b) Interkulturalitet og interkulturelle (handlings-)kompetencer i fremmedsprogsundervisning og erhvervskommunikation (dansk-tysk kontekst).
- c) Fremmedsprogstilegnelse og sprogdidaktik (tysk og dansk som fremmedsprog) fra lingvistisk perspektiv med fokus på formidling af ordforråd og grammatik i kommunikativ kontekst.
- d) Cross-linguistic sprogvidenskab inden for alle områder af sprogbeskrivelse inkl. grammatik.
- e) Fraseologi som et tværfagligt forskningsområde, der beskæftiger sig med alle områder af sprog- og kulturbeskrivelse i bredeste forstand med speciel fokus på fremmedsprogsundervisning og -indlæring.
- f) Leksikografi og fraseografi.
- g) Orddannelse i sprogbrug, sprogsystem og kognitivt perspektiv.
- h) Korpuslingvistik i relation til kognitiv og sprogsystematisk sprogbeskrivelse.
- i) Oversættelsesvidenskab: oversættelse i teori og praksis som en kompleks forståelses- og skriveproces samt analyse, beskrivelse og bedømmelse af oversættelser.
- j) Tekstlingvistik (Leipziger Schule): inddragelse af både sproglige og ikke-sproglige aspekter af tekster som et komplekst kulturelt fænomen, som analyseres og beskrives i deres sociokulturelle og kommunikative kontekster.

Forskningsprojekter

Min ph.d.-afhandling **Das Verstehen idiomatischer Phraseologismen in der Fremdsprache Deutsch** (jf. publikation 49) omfatter en udførlig forskningsoversigt over og analyse af teorier indenfor fraseologi, semantik, kontrastiv og kognitiv lingvistik samt tekstlingvistik og sprogtilegnelse, udvikling af empiriske værktøjer og gennemførelse af en empirisk undersøgelse af 106 islændinges og 14 engelsksprogedes forståelse af tyske fraseologismer med og uden kontekst og med en kontrolgruppe på 41 med tysk som modersmål. Hoveddelen af afhandlingen består i en analyse af de empiriske sproglige data fra undersøgelsen ud fra forskellige aspekter af både sprogsystematisk (leksikalisering, grammatik og syntaks), kognitiv (modersmålskompetence og fremmedsprogsindlæring: forståelsesstrategier) og kontekstuel art og for de islandske og engelsksprogede deltageres vedkommende også med et kontrastivt perspektiv ud fra det pågældende modersmåls mulige indflydelse pga. ækvivalens og false fiends. Afhandlingens resultater ligger bl.a. i en beskrivelse af mulige forståelsesstrategier på grundlaget af bl.a. morfo-syntaktiske og semantiske strukturer, metaforer og mentale koncepter og en empirisk afdækning af modersmålets stærke indflydelse på fremmedsproget, kontekstens (i snæver forstand som tekst) store rolle i betydningsafkodningen og udarbejdelse af et grundlag for en kognitiv beskrivelse af sproglige kompetencer, ikke mindst i anvendt sammenhæng.

I mit postdoc-projekt med titlen **Tysk-islandsk idiomdatabase** beskæftigede jeg mig med udførlige korpusbaserede analyser og leksikografiske beskrivelser af tyske og islandske idiommer. Jeg undersøgte metodik og teorier i både et- og flersproget leksikografi og computerleksikografi for at finde ud af, hvor brugbare de er med henblik på flerordsforbindelser. Omsætningen af teori i praksis finder sted i en udførlig beskrivelse af idiomernes grammatiske, syntaktiske, semantiske og pragmatiske egenskaber i en database med de frekventeste tyske og islandske idiommer. På grundlaget af projektets resultater er der udarbejdet en del teoretiske artikler om leksikografi og fraseologi og sprogteori. Endvidere foretog jeg frekvensundersøgelser i korpus som – i samarbejde med Uve Quasthoff ved Universitetet i Leipzig og Monika Sajankova ved Universitetet i Bratislava – har resulteret i en liste med sprogdidaktisk relevante tyske idiommer (jf. publikation nr. 43).

I **SMiK-projektet** (www.stereotypenprojekt.eu) leder jeg et team af 8 danske og tyske forskere som undersøger de i dag eksisterende positive og negative tysk-danske stereotyper i bred forstand, dvs. stereotype forestillinger om hinanden og stereotype handlingsmønstre, mht. deres

målrettede udnyttelse i den interkulturelle kommunikation, i grænseoverskridende marketing og i sprogundervisning i dansk og tysk som fremmedsprog. Projektresultaterne omsættes i praksis i form af materialer og vejledninger, der især er målrettede mod undervisningen i tysk og dansk som fremmedsprog og uddannelse af interkulturelle eksperter. Yderligere skal projektresultaterne kunne anvendes som hjælp til udvikling af succesrige kommunikations- og marketingstrategier i den tysk-danske erhvervs- og organisationskommunikation. Da projektet blev igangsat for lidt over et år siden, foreligger der ikke endnu publikationer fra forskningen i projektet, men de første – meget interessante – resultater forventes publiceret i år.

SMiK-projektet har overordnet en uddannelsesorienteret tilgang til interkulturel kommunikation i tysk-dansk sammenhæng med hovedvægt på omsætning af projektresultaterne i undervisningsmaterialer, der både omfatter den generelle omgang mit og bevidstgørelse af stereotyper i undervisningen i dansk og tysk som fremmedsprog og specifikke undervisningsmaterialer til erhvervs-kommunikation. SMiK-projektet fokuserer på udvikling af undervisningsmaterialer til de gymnasiale og universitære uddannelser, men en fortsættelse af projektet, en SMiK 2.0 udgave, med fokus på udvikling af materialer til tyskundervisningen i folkeskolen i Danmark, dvs. både mht. afdækning af og refleksion over elevernes "tysk(land)billede" og udvikling af adækvate undervisningsmaterialer til omgang mit og opbygning af elevernes sprog- og kulturbevidsthed er planlagt ved en ansættelse ved KU, hvor samarbejdet med Jörg Kilian og projekt-teamet i Kiel vil fortsætte. Et delprojekt i SMiK 2.0 vil beskæftige sig med **interlingval og interkulturel sprogdidaktik** med fokus på en funktional tilgang til grammatik og formidling af ordforrådet (ord, orddannelse og fraseologi) i fremmedsprogstilegnelse og -undervisning. Min interesse gælder især en cross-linguistic og kognitivt orienteret beskrivelse af ordforrådet og dets indbyrdes relationer og kombinationsmuligheder (grammatik) bl.a. mht. afdækning og operationalisering af modersmålets rolle og indflydelse af kulturviden ved forståelse af fremmedsprog. I min tilgang til forskningen kombinerer jeg tilgange fra en bred vifte af lingvistiske discipliner inden for sprogbeskrivelse, fremmedsprogstilegnelse, leksikografi, oversættelse, korpuslingvistik, kognitiv og sammenlignende lingvistik. Formålet er at danne et grundlag til en tekst- og kontekstbaseret fremmedsprogsundervisning med udgangspunkt i indhold (konceptuelle domæner som udgangspunkt, formidling af sociokulturel viden via sprog-/grammatikundervisningen) og integration af grammatikundervisningen (med fokus på i tysk i Danmark) i autentiske situationer samt eksplicit sammenligning mellem modersmålet og fremmedsproget. Her foreligger første

overvejelser og uformelle samarbejdsrelationer med Anke Heyer (KU), Klaus Geyer (SDU) og Ken Farø (KU) (jf. publikation 6).

”Íslenskur orðasjóður“: dokumentation af det islandske sprogs udvikling med store korpusser.

Ud fra samarbejdet med Uwe Quasthoff i mit postdoc-projekt opstod ideen om et islandsk korpus, ”Íslenskur orðasjóður”, på internettet, tilsvarende den tyske ”Deutscher Wortschatz” (www.wortschatz.uni-leipzig.de). Den første islandske ”Wortschatz”, der har det islandske universitetsbiblioteks internetarkiv fra efteråret 2005 som tekstgrundlag. Den anden islandske ”Wortschatz” indeholder tilsvarende data fra efteråret 2010 (http://wortschatz.uni-leipzig.de/ws_ice/). Det primære formål med de islandske ”Wortschatz”-projekter er en dokumentation af det islandske sprog med 5 års mellemrum og dermed at åbne op for en mulighed for at udforske sprogets udvikling på grundlaget af empiriske sprogdata fra meget store korpusser. Mit samarbejde med Uwe Quasthoff har allerede resulteret i en del videnskabelige publikationer og ordbogsserien ”Frequency Dictionaries”. Korpusset fra 2005 danner derudover et grundlag for en text-to-speech-software, der blev udviklet i regi af den islandske forening for blinde.

Forskningsledelse og internationalt samarbejde

- Ledelse (lead partner) af det dansk-tyske INTERREG 4A-projekt **Nationale stereotyper og marketingstrategier i den dansk-tyske interkulturelle kommunikation** (SMiK) i samarbejde med Jörg Kilian, Tobias Heinz og Sonja Vandermeeren (CAU). I projektet er der videnskabeligt samarbejde bl.a. med Universitetet i Leipzig (Uwe Quasthoff) og det Tekniske Universitet i Dresden (Noah Bubenhofer) samt netværkssamarbejde med danske og tyske gymnasier og erhvervsskoler, virksomheder og institutioner i erhvervslivet i den dansk-tyske grænseregion. Projektansøgningen samt en bevilliget tillægsansøgning kan læses online: www.stereotypenprojekt.eu/dansk/projektet/ og www.stereotypenprojekt.eu/dansk/projektet/tillægsansøgning/.
- Ledelse af seed-money-projektet **Zusammenarbeit im Bereich Germanistik und deutsche Sprache – Interdisziplinäre Stereotypenforschung**, inkl. organisation af to dansk-tyske symposier i samarbejde med Katja Gorbahn (AU), Jörg Kilian (CAU) og Klaus Geyer (SDU) (<http://forschungsperspektivensymposium.wordpress.com/>).
- Mangeårigt forsknings- og publikationssamarbejde med Uwe Quasthoff og **Wortschatz-projektet** ved Universitetet i Leipzig med fokus på korpuslingvistik, bl.a. opbygning af korpusser, udarbejdelse af frekvensordbøger og inddragelse af korpuslingvistiske data og

metoder i lingvistisk forskning. Central i samarbejdet er det igangværende projekt ”**Íslenskur orðasjóður**“: **dokumentation af det islandske sprogs udvikling med store korpusser**. Samarbejde med forskere ved Universiteterne i Island om udnyttelse af de islandske data er i støbeskeen.

- Bearbejdelse af de islandske og delvist af de danske idiomer i projektet **Widespread Idioms in Europe and Beyond. A Cross-linguistic and Cross-cultural Research Project**. <http://www.widespread-idioms.uni-trier.de/?p=start&lang=de>.
- Administrativ og faglig ledelse af eget postdoc-projekt med titlen **Tysk-islandsk idiomdatabase** samt flere mindre projekter (se oversigt over bevillinger).

Ud over det ovenfor anførte samarbejde har jeg aktivt deltaget i forskellige forskningsmiljøer og -projekter ved Institut for Sprog og Kommunikation ved SDU, fx **Second Language Research Center** (SELC), **Choice & Text** gruppen, **LaCoRG**-forskergruppen, **SFL**-forskningsmiljøet og **Forum for sprogfærdighedsfagene** (forskningsbaseret udvikling og sikring af sammenhæng mellem forskning og undervisning) i de fremmedsproglige uddannelser ved SDU.

Medlemskab i videnskabelige foreninger & netværk

- MC-medlem (repræsentant for Danmark) i **COST-netværket PARSEME** (8. marts 2013 – 7. marts 2017): <http://typo.uni-konstanz.de/parseme/>
- **EUROPHRAS**: European Society of Phraseology: medlem af foreningens „Advisory Board“ juni 2006 – august 2012.
- **Nordisk Systemisk-Funktionel Lingvistik Association**: Medlem af bestyrelsen juli 2007-november 2013.
- **LEDA**: Foreningen af Leksikografer i Danmark.
- **NFL**: Nordisk Forening for Leksikografi.
- **DANFRAS**: Dansk Selskab for Fraseologi.
- **Den Danske Germanistforening**
- Medstifter af og medlem i styregruppen for **informationsnetværk for kvindelige forskere** ved det humanistiske fakultet ved SDU. Primus motor i en ansøgning om midler, der har resulteret i en bevilling af 60.000 danske kroner fra det Humanistiske Fakultet til invitation af gæsteforelæsere i årene 2010, 2011 og 2012.

Organisation og ledelse af konferencer, workshops og gæsteforelæsninger

- Medlem af den videnskabelige organisationskomite for EUROPHRAS 2016 i Trier.
- Organisation (ledelse) af SMiK-projektets afslutningskonference *{DANSK} og {TYSK} i stereotyper: Stereotypeuniverser og deres sproglig-kulturelle konstitueringsformer. Interdisciplinær afslutningskonference af Interreg 4a-projektet "Nationale stereotyper og marketingstrategier i den dansk-tyske interkulturelle kommunikation"* d. 25.-27. februar 2015 i Odense (www.stereotypenprojekt.eu/konferenz-konference-2015/).
- Medorganisation af en workshop om SMiK-projektets resultater d. 10 december 2014 ved SDU i Odense (www.stereotypenprojekt.eu/om-projektet/workshop-2014/).
- Organisation af workshoppen „*Dansk-tysk forretningskultur*“ på IGA-konferencen i Vejle 25. september 2015: <http://iga-projekt.dk/> (med Katarina Le Müller).
- Organisation (ledelse) af to symposier i seed-money-projektet "Zusammenarbeit im Bereich Germanistik und deutsche Sprache – Interdisziplinäre Stereotypenforschung" (<http://forschungsperspektivensymposium.wordpress.com/>):
  - * 20.-21. marts 2014 i Kiel: „*Gemeinsame Perspektiven auf Stereotypenforschung: Odense – Kiel – Aarhus*“.
  - * 9. december 2013 i Odense: "Gemeinsame Forschungsperspektiven auf die deutsche Sprache, Kultur und Literatur: Odense – Kiel – Aarhus"
- Workshopledelse på den 2. Åbne Regionskonference i Tønder d. 1. oktober 2013.
- Organisation af workshoppen "Würstschendeutsche, Dänenwikinger und andere interkulturelle Fabelwesen" d. 25. September 2013 hos Nordkolleg i Rendsburg som del af programmet i den "Interkulturelle Woche" i Tyskland (med Katarina Le Müller).
- Organisation (ledelse) af SMiK-projektets opstartskonference d. 20. marts 2013: <http://www.stereotypenprojekt.eu/dansk/opstartskonference/>.
- Medlem af den videnskabelige organisationskomite for EUROPHRAS 2012 i Maribor, Slovenien, 27.-31. august 2012 (bedømmelse af abstracts).
- Organisation (ledelse) og gennemførelse af en workshop om fraseologi og sprogdidaktik på EUROPHRAS-konferencen 2012.
- Medorganisation af en workshop for medlemmer af styregruppen for Women Information Network (SDU) og "MARK – The Centre for Research on Diversity and Gender" ved Islands Universitet, 2. december 2011.
- Ledelse af workshoppen *Strategisk kommunikation* på konferencen *Charter for flere kvinder i ledelse* d. 11. november 2010 ved SDU i Odense (med Ambrosia Hansen).

- Organisation og ledelse af sektion H6: *Phraseologie: Linguistische, kulturkontrastive und didaktische Aspekte* på XIV. Internationalen Tagung der Deutschlehrerinnen und Deutschlehrer Jena-Weimer, 3. til 8. august 2009 (<http://idt-2009.de/>) (med Britta Winzer-Kiontke).
- Organisation af 4. *DANFRAS-Symposium* ved SDU i Odense d. 29. august 2008 (med Sonja Poulsen).
- Organisation (ansvarlig) af videnskabelige gæsteforelæsninger ved SDU i Odense:
  - * 11. juni 2013: Uwe Quasthoff, Universität Leipzig: „Große Korpora: Erstellung, Qualitätssicherung und Nutzung“.
  - * 21. februar 2011: Claudine Moulin, Universität Trier: “From scratched inscriptions to social tagging: the historical and cultural dimension of annotating texts”.
  - * 19. november 2010: Natalia Filatkina, Universität Trier: “To have something on a tally – etwas auf dem Kerbholz haben. A new intermedial approach to an old well known expression”.
- Organisation (ansvarlig) af forskellige informationsmøder og foredrag for Women Information Network, fx med Katrin Hjort, Monica Janfelt, Anne Trine Larsen, Arne Bækdal Hansen og Mette Krogh Christensen i 2009, 2010 og 2011.
- Chairman ved flere konferencer, fx EUROPHRAS 2008, 2010 og 2012, DANFRAS 2006 og 2008.

Bedømmelses- og redaktionsarbejde

Løbende

- Medlem af editorial board inkl. bedømmelse af indsendte bidrag for ***Yearbook of Phraseology*** (www.degruyter.de/cont/fb/sk/skMbwEn.cfm?rc=42771), red. af Koenraad Kuiper siden 2008.
- Consulting editor inkl. bedømmelse af indsendte bidrag ved ***Linguistik online*** (www.linguistik-online.de) siden 2011.
- Medforfatter og -udgiver af "***Frequency Dictionaries***" (sammen med Uwe Quasthoff og Sabine Fielder) på forskellige sprog på grundlaget af data fra Wortschatz-projektet ved Universitetet i Leipzig siden 2010:
  - * Quasthoff, Uwe/Fiedler, Sabine/Hallsteinsdóttir, Erla (eds.). 2015 (im Druck). **Frequency Dictionary Ukrainian**. Leipzig: Leipziger Universitätsverlag. 117 pages.
  - * Quasthoff, Uwe/Fiedler, Sabine/Hallsteinsdóttir, Erla (eds.). 2015 (im Druck). **Frequency Dictionary Indonesian**. Leipzig: Leipziger Universitätsverlag. 109 pages.

- * Quasthoff, Uwe/Fiedler, Sabine/Hallsteinsdóttir, Erla (eds.). 2014. **Frequency Dictionary Esperanto**. Leipzig: Leipziger Universitätsverlag. 115 pages.
- * Quasthoff, Uwe/Fiedler, Sabine/Hallsteinsdóttir, Erla (eds.). 2014. **Frequency Dictionary Hungarian**. Leipzig: Leipziger Universitätsverlag. 123 pages.
- * Quasthoff, Uwe/Fiedler, Sabine/Hallsteinsdóttir, Erla. (eds.) 2013. **Frequency Dictionary French**. Leipzig: Leipziger Universitätsverlag. 121 pages.
- * Quasthoff, Uwe/Fiedler, Sabine/Hallsteinsdóttir, Erla (eds.). 2012. **Frequency Dictionary Icelandic**. Leipzig: Leipziger Universitätsverlag. 109 pages.
- * Quasthoff, Uwe/Fiedler, Sabine/Hallsteinsdóttir, Erla (eds.). 2012. **Frequency Dictionary English**. Leipzig: Leipziger Universitätsverlag. 110 pages.
- * Quasthoff, Uwe/Fiedler, Sabine/Hallsteinsdóttir, Erla (eds.). 2011. **Frequency Dictionary German**. Leipzig: Leipziger Universitätsverlag. 110 pages.

2015

- Hallsteinsdóttir, Erla/Kilian, Jörg (red.). (under forb.). **{DEUTSCH} und {DÄNISCH} im Stereotyp: Stereotypenwelten und ihre sprachlich-kulturellen Konstituierungsformen**. Publikation af foredragene fra SMiK-projektets afslutningskonference 25.-27. februar 2015 (temahæfte *Linguistik online*).
- Hallsteinsdóttir, Erla/Geyer, Klaus/Gorbahn, Katja/Kilian, Jörg (red.). 2015 (under forb.). **Perspektiven der Stereotypenforschung**. Frankfurt am Main etc.: Peter Lang.
- Hallsteinsdóttir, Erla/Kilian, Jörg (red.). 2015. **SMiK-Posterpräsentation von der Konferenz {DEUTSCH} und {DÄNISCH} im Stereotyp: Stereotypenwelten und ihre sprachlich-kulturellen Konstituierungsformen, 25.-27. Februar 2015 an der Süddänischen Universität in Odense || SMiK-Plakate fra konferencen {DANSK} og {TYSK} i stereotyper: stereotypeuniverser og deres sproglig-kulturelle konstitueringsformer, 25.-27. februar 2015 ved Syddansk Universitet i Odense**. Odense: SMiK-Projekt. (www.stereotypenprojekt.eu/app/download/7914195986/SMiK-Posterpublikation.pdf?t=1431025331)

2013

- **Phraseologie im Sprachunterricht und in der Sprachdidaktik – Phraseology in language teaching and in language didactics**. (Red. sammen med Christine Konecny og Brigita Kacjan). Maribor: University of Maribor.

2012

- Ekstern bedømmelse (projektansøgning) for The Icelandic Research Council.

2011

- *Linguistik online 47/3: Phraseodidaktik* (Red. sammen med Marek Laskowski og Britta Winzer-Kiontke).

2010

- **Korpora, Web und Datenbanken. Computergestützte Methoden in der modernen Phraseologie und Lexikografie / Corpora, Web and Databases. Computer-based Methods in Modern Phraseology and Lexicography.** (Red. sammen med Stefaniya Ptashnyk og Noah Bubenhofer). Baltmannsweiler: Schneider Verlag Hohengehren.

2009

- Bidrag fra sektion H6 - IDT 2009: „Phraseologie: Linguistische, kulturkontrastive und didaktische Aspekte“: <http://idt2009h6.wordpress.com/> (Red. sammen med Britta Winzer-Kiontke).

2006

- *Linguistik online 27, 2/06: Neue theoretische und methodische Ansätze in der Phraseologieforschung* (Red. sammen med Ken Farø).

Publikationer

Google-Scholar

Profil og citationer: <http://scholar.google.com/citations?user=nPxvQI8AAAAJ&hl=de>

Materialer fra SMiK-projektet

Materialerne fra SMiK-projektet redigeres af Erla Hallsteinsdóttir & Jörg Kilian som „SMiK-Materialier – Del 1-7“ og publiceres på projektets hjemmeside: www.stereotypenprojekt.eu/projektresultate-r-1/.

- (1) Hallsteinsdóttir, Erla/ Baunsgaard Koll, Philipp/Müller, Katarina Le/Kilian, Jörg. 2015. **Typisch deutsch – typisch dänisch? SMiK-Unterrichtsmaterialien zur Bewusstmachung von nationalen Stereotypen.** Odense: SMiK-Projekt.
- (2) Hallsteinsdóttir, Erla/ Baunsgaard Koll, Philipp/Müller, Katarina Le/Kilian, Jörg. 2015. **Typisk dansk – typisk tysk? SMiK-undervisningsmateriale til bevidstgørelse af nationale stereotyper.** Odense: SMiK-Projekt.

- (3) Müller, Katarina Le/Hallsteinsdóttir, Erla. 2015. **Deutsch-dänische Kulturbrille: SMiK-Leitfaden zum funktional angemessenen Handeln in der interkulturellen Kommunikation.** Odense: SMiK-Projekt.
- (4) Müller, Katarina Le/Hallsteinsdóttir, Erla. 2015. **Dansk-tysk kulturbrille: SMiK-tjekliste til funktionelt adækvat handeln i den interkulturelle kommunikation.** Odense: SMiK-Projekt.
- (5) Hallsteinsdóttir, Erla/Baunsgaard Koll, Philipp/Møller-Hansen, Ursula da Silva/Dreve, Matthias. 2015. **Deutsch-dänische Geschäftskommunikation || Dansk-tysk virksomhedskommunikation.** Odense: SMiK-Projekt.
- (6) Hallsteinsdóttir, Erla. 2015. **Ergebnisse aus der SMiK-Fragebogenuntersuchung zu „typisch deutsch – typisch dänisch“ || Resultater fra SMiK-spørgeskemaundersøgelsen om ”typisk dansk – typisk tysk”.** Odense: SMiK-Projekt.
- (7) Baunsgaard Koll, Philipp. 2015. **Dokumentation der SMiK-Workshops und Evaluation der SMiK-Unterrichtsmaterialien.** Odense: SMiK-Projekt.

Videnskabelige publikationer

- (1) Quasthoff, Uwe/Hallsteinsdóttir, Erla. (under forb.). „Stereotype in Webkorpora: Strategien zur Suche in sehr großen Datenmengen“. I: Hallsteinsdóttir, Erla/Kilian, Jörg (eds.). **{DEUTSCH} und {DÄNISCH} im Stereotyp: Stereotypenwelten und ihre sprachlich-kulturellen Konstituierungsformen** (Temahæfte *Linguistik online*).
- (2) Hofmann, Annika/Hallsteinsdóttir, Erla. (under forb.). „Deutsche und dänische Stereotypenwelten im SMiK-Projekt“. I: Hallsteinsdóttir, Erla/Kilian, Jörg (eds.). **{DEUTSCH} und {DÄNISCH} im Stereotyp: Stereotypenwelten und ihre sprachlich-kulturellen Konstituierungsformen** (Temahæfte *Linguistik online*).
- (3) Hallsteinsdóttir, Erla. 2015 (under udg.). Deutsch-dänische Nationalstereotype in der Sprache. I: Hallsteinsdóttir, Erla/Geyer, Klaus/Gorbahn, Katja/Kilian, Jörg (eds.). **Perspektiven der Stereotypenforschung.** Frankfurt am Main etc.: Peter Lang.
- (4) Müller, Katarina Le/Hallsteinsdóttir, Erla. 2015 (under udg.). Stereotype im Fremdsprachenunterricht. I: Hallsteinsdóttir, Erla/Geyer, Klaus/Gorbahn, Katja/Kilian, Jörg (eds.). **Perspektiven der Stereotypenforschung.** Frankfurt a. M. etc.: Peter Lang.
- (5) Hallsteinsdóttir, Erla. 2015 (under udg.). Phraseology and foreign language learning. I: Szerszunowicz, Joanna (eds.): **Linguo-cultural research on phraseology: Intercontinental Dialogue on Phraseology 3.** Białystok: Wydawnictwo Uniwersytetu w Białymstoku.

- (6) Hallsteinsdóttir, Erla. 2015. Kontrastive Wortbildung im Sprachsystem, Sprachgebrauch und in der Sprachkompetenz. I: Kilian, J. & Eckhoff, J. (eds.): **Deutscher Wortschatz – beschreiben, lernen, lehren. Beiträge zur Wortschatzarbeit in Wissenschaft, Sprachunterricht, Gesellschaft.** Frankfurt am Main etc.: Peter Lang.
- (7) Hallsteinsdóttir, Erla. 2014. „Interkulturelle Phraseologie.“ I: Jesensek, V. & Dobrovolskij, D. (eds.): **Phraseologie und Kultur / Phraseology and Culture.** University of Maribor, 177-191.
- (8) Hallsteinsdóttir, Erla. 2014. „Phraseologie im GER und Deutsch als Fremdsprache: *Wieso, weshalb, warum?*“ I: Jesenšek, Vida/Babič, Saša (eds.): **Več glav več ve. Frazelogija in paremiologija v slovarju in vsakdanji rabi / Zwei Köpfe wissen mehr als einer: Phraseologie und Parömiologie im Wörterbuch und im Alltag / Two Heads are Better Than One. Phraseology and Paremiology in Dictionaries and in Everyday Use.** Maribor: University of Maribor, 140-159.
- (9) Geyer, Klaus/Farø, Ken/Hallsteinsdóttir, Erla. 2014. ”Form, funktion, kognition – en ny, almen-sammenlignende e-grammatik: kontekstuel og didaktisk“. I: *Ny Forskning i Grammatik 21*, 69-85.
- (10) Konecny Christine/Hallsteinsdóttir, Erla/Kacjan, Brigita. 2014. Zum Status quo der Phraseodidaktik: Aktuelle Forschungsfragen, Desiderata und Zukunftsperspektiven. I: Konecny Christine/Hallsteinsdóttir, Erla/Kacjan, Brigita (eds.): **Phraseologie im Sprachunterricht und in der Sprachdidaktik – Phraseology in language teaching and in language didactics.** Maribor: University of Maribor, 153-172. http://student.ff.uni-mb.si/objave/Zora_94_web/Zora_94.html.
- (11) Konecny Christine/Hallsteinsdóttir, Erla/Kacjan, Brigita. 2014. „Einleitung / Introduction.“ I: Konecny Christine/Hallsteinsdóttir, Erla/Kacjan, Brigita (eds.): **Phraseologie im Sprachunterricht und in der Sprachdidaktik – Phraseology in language teaching and in language didactics.** Maribor: University of Maribor, 7-17. http://student.ff.uni-mb.si/objave/Zora_94_web/Zora_94.html.
- (12) Quasthoff, U., Goldhahn, D., Eckart, T., Hallsteinsdóttir, E., & Fiedler, S. 2014. „High Quality Word Lists as a Resource for Multiple Purposes.“ I: **Proceedings of LREC 2014**, Reykjavik, Iceland. www.lrec-conf.org/proceedings/lrec2014/pdf/657_Paper.pdf.
- (13) Eckart, T., Hallsteinsdóttir, E., Helgadóttir, S., Quasthoff, U., & Goldhahn, D. 2014. „A 500 Million Word POS-Tagged Icelandic Corpus.“ I: **Proceedings of LREC 2014**, Reykjavik, Iceland, www.lrec-conf.org/proceedings/lrec2014/pdf/852_Paper.pdf.

- (14) Hallsteinsdóttir, Erla. 2013. "Möglichkeiten textbezogener Sprachdidaktik." I: *Deutsch als Fremdsprache*, 93-101.
- (15) Eckart, Thomas/Hallsteinsdóttir, Erla/Quasthoff, Uwe. 2012. **Frequency Dictionary Icelandic**. Eds. Uwe Quasthoff, Sabine Fiedler, Erla Hallsteinsdóttir. Leipzig: Leipziger Universitätsverlag. 109 pages.
- (16) Hallsteinsdóttir, Erla. 2011. "Aktuelle Forschungsfragen der deutschsprachigen Phraseodidaktik." I: *Linguistik online* 47/3, 3-31. www.linguistik-online.de/47_11/hallsteinsdottir.pdf.
- (17) Hallsteinsdóttir, Erla. 2011. "Phraseological competence and the translation of phrasemes." I: Pamies, Antonio/Nadal, Lucá Luque/Bretana, José Manuel Pazos (eds.): **Multi-Lingual Phraseography: Second Language Learning and Translation Applications**. Baltmannsweiler: Schneider Verlag Hohengehren, 279-288.
- (18) Hallsteinsdóttir, Erla. 2011. „Isländisch-deutsche Lexikographie im 20. Jh.“ I: Jesenšek, Marko (ed.): **Izzivi sodobnega slovenskega slovaropisja**. Maribor: University of Maribor, 403-421.
- (19) Eckart, Thomas/Hallsteinsdóttir, Erla/Quasthoff, Uwe. 2012. **Frequency Dictionary German**. Eds. Uwe Quasthoff, Sabine Fiedler, Erla Hallsteinsdóttir. Leipzig: Leipziger Universitätsverlag. 109 pages.
- (20) Hallsteinsdóttir, Erla/Farø, Ken. 2010. „Interlinguale Phraseologie: Theorie, Praxis und Perspektiven / Interlingual Phraseology: Theory, Practice and Perspectives“. I: *Yearbook of Phraseology*. 125-158.
- (21) Quasthoff, Uwe/Schmidt, Fabian/Hallsteinsdóttir, Erla. 2010. „Häufigkeit und Struktur von Phraseologismen in Web-Korpora verschiedener Typen“. I: Stefaniya, Ptashnyk/Bubenhofer, Noah, Hallsteinsdóttir, Erla (eds.): **Korpora, Web und Datenbanken. Computergestützte Methoden in der modernen Phraseologie und Lexikografie / Corpora, Web and Databases. Computer-based Methods in Modern Phraseology and Lexicography**. Baltmannsweiler: Schneider Verlag Hohengehren, 37-54.
- (22) Hallsteinsdóttir, Erla. 2009. „Wörtliche, freie und phraseologische Bedeutung: Lesarten von deutschen Idiomen“. I: Földes, Caba (ed.): **Phraseologie disziplinär und interdisziplinär. Tübingen**, Gunter Narr, 145-154.
- (23) Hallsteinsdóttir, Erla. 2009. "Zweisprachige Lernerphraseographie aus funktionaler Sicht". I: Mellado Blanco, Carmen (ed.): **Theorie und Praxis der idiomatischen Wörterbücher**. Berlin: de Gruyter, 207-231.

- (24) Hallsteinsdóttir, Erla. 2009. "Forholdet mellem grammatik og fraseologi". I: Farø, Ken/Holsting, Alexandra/Larsen, Niels-Erik/Mogensen, Jens Erik/Winther, Thora (eds.): **Moderne sprogvidenskab i glimt. Festskrift for Lisbeth Falster Jakobsen**. Odense: Syddansk Universitetsforlag, 99-104.
- (25) Hallsteinsdóttir, Erla/Quasthoff, Uwe. 2009. "Íslensk fraseologi: ordforbindelser i Íslensk Orðabók". I: *LexicoNordica* 16, 119-140.
- (26) Hallsteinsdóttir, Erla/Farø, Ken. 2008. "Hvad er en videnskabelig flersproget idiomordbog?" I: Svavarsdóttir, Ásta/Kvaran, Guðrún/Ingólfsson, Gunnlaugur/Jónsson, Jón Hilmar (eds.): **Rapport fra konference om leksikografi i Norden Akureyri 22.-26. May 2007**. Reykjavík, Nordisk Forening for Leksikografi, 113-129.
- (27) Hallsteinsdóttir, Erla. 2007. „Wörtliche, freie und phraseologische Bedeutung. Eine korpusbasierte Untersuchung des Vorkommens von freien und phraseologischen Lesarten bei deutschen Idiomen“. I: Kržišnik, Erika/Eismann, Wolfgang (eds.): **Phraseologie in der Sprachwissenschaft und anderen Disziplinen**. Ljubljana: Univerza v Ljubljani, 107-121.
- (28) Hallsteinsdóttir, Erla. 2007. "A bilingual electronic dictionary of idioms". I: Gottlieb, Henrik/Mogensen, Jens Erik (eds.): **Dictionaries, Lexicographical Options and User Needs. Selected Papers from the 12th International Symposium on Lexicography**. Amsterdam: John Benjamins, 97-106.
- (29) Hallsteinsdóttir, Erla. 2007. „Kontrastive Phraseologie in der Fremdsprache Deutsch“. I: Jesenšek, Vida/Fabčič, Melanija (eds.): **Phraseologie kontrastiv und didaktisch. Neue Ansätze in der Fremdsprachenvermittlung**. Maribor: Slavistčno društvo, 207-220.
- (30) Hallsteinsdóttir, Erla. 2007. „Íslenskur Orðasjóður“ [Det islanske korpus „Íslenskur Orðasjóður“]. I: *Orð og tunga* 9, 2007, 109-124.
- (31) Hallsteinsdóttir, Erla. 2007. "Orðtök í tungumálanámi" [Idiomer i sprogundervisning]. I: Hauksson, Magnús (ed.): **Kennsla í íslensku sem erlendu og öðru máli**. Háskóla Íslands 17.-19.8.2006. Online publikation n.p. <http://arnastofnun.is/solofile/1012390>.
- (32) Hallsteinsdóttir, Erla/Eckart, Thomas/Biemann, Chris/Quasthoff, Uwe/Richter, Matthias. 2007. „Íslenskur Orðasjóður - Building a Large Icelandic Corpus“. I: Nivre, Joakim/ Kaalep, Heiki-Jaan/ Muischnek, Kadri/ Koit, Mare (eds.): **Proceedings of the 16th Nordic Conference of Computational Linguistics NODALIDA-2007**. Tartu: University of Tartu, 288-291. <http://hdl.handle.net/10062/2591>.

- (33) Hallsteinsdóttir, Erla. 2006. "Phraseographie". I: *HERMES Journal of Language and Communication Studies* (36) 2006, 91-128. <http://download2.hermes.asb.dk/archive/download/hermes-36-hallsteinsdottir.pdf>.
- (34) Hallsteinsdóttir, Erla. 2006. „Multilingual elektronisk idiomordbog“. I: Trap-Jensen, Lars/Lorentzen, Henrik (eds.): **Konferencerapporten fra den 8. Konference om Leksikografi i Norden**. Copenhagen, 169-177. www.nordisk-sprakrad.no/Lex/S.borg-alt.pdf
- (35) Hallsteinsdóttir, Erla. 2006. „Konzeption und Erstellung einer computergestützten zweisprachigen Phraseologiesammlung Isländisch – Deutsch.“ I: Häcki Buhofer, Annelies/Burger, Harald (eds.): **Phraseology in Motion I**. Baltmannsweiler: Schneider Verlag, 101-112.
- (36) Hallsteinsdóttir, Erla/Sajankova, Monika/Quasthoff, Uwe. 2006. "Vorschlag eines phraseologischen Optimums für Deutsch als Fremdsprache auf der Basis von Frequenzuntersuchungen und Geläufigkeitsbestimmungen". I: *Linguistik-online* 27, 119-138. www.linguistik-online.de/27_06/hallsteinsdottir_et_al.pdf
- (37) Biemann, Chris/Hallsteinsdóttir, Erla/Quasthoff, Uwe/Richter, Matthias. 2006. "Exploiting the Leipzig Corpora Collection". I: Erjavec, Tomaž/Gros, Jerneja Žganec (eds.): **IS-LTC'06 - Proceedings of 5th Slovenian and 1st international Language Technologies Conference 2006**. Ljubljana: on-line proceedings, n.p. http://nl.ijs.si/is-ltc06/proc/13_Richter.pdf
- (38) Hallsteinsdóttir, Erla/Farø, Ken. 2006. „Neue theoretische und methodische Ansätze in der Phraseologieforschung: Einleitung zum Themenheft“. I: *Linguistik online* 27, 3-10. www.linguistik-online.de/27_06/einleitung.pdf.
- (39) Hallsteinsdóttir, Erla. 2004. „En kort oversigt over islandsk ↔ tysk leksikografi“. I: *LexicoNordica* 11, 51-65.
- (40) Hallsteinsdóttir, Erla. 2003. "Das Verstehen idiomatischer Phraseologismen in der Fremdsprache Deutsch". I: Burger, Harald/ Häcki Buhofer, Annelies/Gréciano, Gertrud (eds.): **Flut von Texten – Vielfalt der Kulturen. Ascona 2001 zur Methodologie und Kulturspezifik der Phraseologie**. Baltmannsweiler, 357-367.
- (41) Hallsteinsdóttir, Erla. 2002. "Das Verstehen unbekannter Phraseologismen in der Fremdsprache Deutsch". I: Hartmann, Dietrich/Wirrer, Jan (eds.): **Wer A sagt, muß auch B sagen. Beiträge zur Phraseologie und Sprichwortforschung aus dem Westfälischen Arbeitskreis**. Baltmannsweiler, 161-176.

- (42) Hallsteinsdóttir, Erla. 2001. **Das Verstehen idiomatischer Phraseologismen in der Fremdsprache Deutsch.** Hamburg: Verlag Dr. Kovač. www.verlagdrkovac.de/0435_volltext.htm.
- (43) Hallsteinsdóttir, Erla. 2000. "Aspekte des Verstehens okkasioneller Wortbildungsprodukte in der Fremdsprache Deutsch." I: Barz, Irmhild/Schröder, Marianne/Fix, Ulla (eds.): **Praxis und Integrationsfelder der Wortbildungsforschung.** Heidelberg, 187- 197.
- (44) Hallsteinsdóttir, Erla. 1999. "Indizien der Phraseologizität. Erkennen und Verstehen von fremdsprachlichen Phraseologismen am Beispiel Deutsch als Fremdsprache." I: *Deutsch als Fremdsprache* 2/1999, 93-97.
- (45) Hallsteinsdóttir, Erla. 1997. "Aspekte der Übersetzung von Phraseologismen am Beispiel Isländisch - Deutsch." I: Fleischmann, Eberhard/ Kutz, Wladimir/ Schmitt, Peter A. (eds.): **Translationsdidaktik: Grundfragen der Übersetzungswissenschaft.** Tübingen, 561 - 569.

Konferencerapporter og anmeldelser

- (1) Hallsteinsdóttir, Erla/Winzer, Britta. 2009. „Phraseologie auf der XIV. Internationalen Tagung der Deutschlehrerinnen und Deutschlehrer in Jena und Weimar 3.-8. August 2009“. I: *EUROPHRAS. Bulletin 2009*, 36-37.
- (2) Farø, Ken/Hallsteinsdóttir, Erla. 2008. „Frasemer her, der og alle vegne: Faglig rapport fra EUROPHRAS 08 og DANFRAS 08“. I: *LEDA-Nyt* nr. 46 - Nov. 2008, 38-40. <http://www.cst.dk/leda/46.pdf>.
- (3) Hallsteinsdóttir, Erla. 2006. „I ordenes store verden. Jón Hilmar Jónsson: Stóra orðabókin um íslenska málnotkun. 2005. Reykjavík. JPV útgáfa“. I: *LexicoNordica* 13, 209-228.

Forskningsformidling

Forskningsformidling i medier (SMiK)

En aktuel liste over interviews og andet presseomtale findes online under www.stereotypenprojekt.eu/presse-1/presseberichte-presseomtale/. Formidling af aktuelle forskningstiltag og -resultater i SMiK-projektet til den brede offentlighed foregår bl.a. via www.stereotypenprojekt.eu/ og www.facebook.com/Stereotypenprojekt.

Foredrag, konferencebidrag og gæsteforelæsninger

22. maj 2015:

- (1) Konferenceforedrag (med Uwe Quasthoff og Sabine Fiedler) „Frekvensordbøger som værktøj for analoge og digitale ordbogsbrugere“. 13. Konference om leksikografi i Norden, København.

20. maj 2015:

- (2) Posterpræsentation (med Uwe Quasthoff og Sabine Fiedler) „Frequency Dictionaries as a tool for analog and digital dictionary user“. 13. Konference om leksikografi i Norden, København.

27. februar 2015:

- (3) Konferenceforedrag: „Deutsche und dänische Stereotypenwelten im SMiK-Projekt“. SMiK-projektets afslutningskonference „{DANSK} og {TYSK} i stereotyper: stereotypeuniverser og deres sproglig – kulturelle konstitueringsformer“, SDU Odense 25.-27. februar.

24. februar 2015:

- (4) Inviteret foredrag „Deutsch-dänische Stereotype“. [Munich Creative Business Week \(MCBW\)](#).

24. februar 2015:

- (5) Gæsteforelæsning (med Katarina Le Müller) „Sprachliche Manifestation von Stereotypen und ihre Rolle im Fremdsprachenlernen“. Ludwig-Maximilian-Universität München.

10. december 2014:

- (6) Konferenceforedrag „Aktuelle nationale stereotyper: „Typisk tysk – typisk dansk““. SMiK-Workshop “Dansk-tyske stereotyper”, SDU in Odense: www.stereotypenprojekt.eu/dansk/workshop-2014/.

27. november 2014:

- (7) Konferenceforedrag “Aktuelle deutsch-dänische nationale Stereotype“. Nordic Intercultural Communication Conference 2014, Islands Universitet, 26.-28. november.

25. september 2014:

- (8) Inviteret foredrag (med Katarina Le Müller) ”Dansk/tysk forretningskultur – “typisk tysk – typisk dansk““. IGA-Konference i Vejle: <http://iga-projekt.dk/>.

10. september 2014:

- (9) Konferenceforedrag „Gemütliche Dänen und grimmige Deutsche? Phraseologie in deutsch-dänischen Nationalstereotypen“. EUROPHRAS 2014 i Paris 10.-12. September 2014.

10. maj 2014:

- (10) Foredrag "Typisch Dänisch - typisch Deutsch?" - Erste Resultate aus dem SMiK-Projekt zu aktuellen deutsch-dänischen Stereotypen. Oplæg på temadag for gymnasielærere på SDU i Odense (sammen med Christine Wetzig).

25. april 2014:

- (11) Inviteret foredrag "Currypølse-tyskere og røde-pølser-danskere: Hvad tænker danskerne og tyskerne egentlig om hinanden?". "Forskningens døgn"-foredrag for 8. og 9. classes elever i Tjele efterskole.

24. april 2014:

- (12) Inviteret foredrag "Currypølse-tyskere og røde-pølser-danskere: Hvad tænker danskerne og tyskerne egentlig om hinanden?" Forskningens døgn"-foredrag for medlemmer af netværket Southern Jutland Young People (SJYP) i Tønder.

20. marts 2014:

- (13) Konferenceforedrag „Deutsch-dänische Nationalstereotype in der Sprache“. Symposiet Gemeinsame Perspektiven auf Stereotypenforschung: Odense –Kiel – Århus i Kiel 20.-21. marts 2014. <http://forschungsperspektivensymposium.wordpress.com/>

5. marts 2014:

- (14) Inviteret foredrag „Gemütliche Dänen und ordentliche Deutsche? Stereotype Vorstellungen von deutschen und dänischen Eigenschaften. Oplæg på et NNC Netværksmøde, Flensburg-Handewitt.

10. december 2013:

- (15) Inviteret foredrag „Typisch deutsch – typisch dänisch“ – Projektpräsentation und erste Resultate des INTERREG4A-Projekts SMiK“ på bestyrelsesmøde i Region Sønderjylland – Schleswig i Padborg.

27. november 2013:

- (16) Gæsteforelæsning „Gemütliche Dänen und ordentliche Deutsche?“ Stereotype Vorstellungen von deutschen und dänischen Eigenschaften“. Deutsche Kulturgesellschaft, Aarhus Universitet.

21. november 2013:

- (17) Inviteret foredrag "Typisch deutsch – typisch Dänisch". IHK Flensburg: „Fit für den deutsch-dänischen Markt – Kommunikation ist mehr als Sprache!“.

26. oktober 2013:

- (18) Konferenceforedrag „Form, funktion, kognition – en ny, almen-sammenlignende e-grammatik: kontekstuelt og didaktisk“. Grammatiknetværkets møde i Ebeltoft 24.-26. Oktober 2013.

25. september 2013:

- (19) Konferenceforedrag „Kontrastive Wortbildung im Sprachsystem, Sprachgebrauch und in der Sprachkompetenz“. Deutscher Germanistentag 2013 ved Christian-Albrechts-Universität zu Kiel, 22.-25. september 2013, Sektion 7: Deutscher Wortschatz in Wissenschaft, Unterricht, Gesellschaft.

18. september 2013:

- (20) Gæsteforelæsning „Staðalímyndir þjóða“ [Nationale stereotyper] ved Stofnun Vigdísar Finnbogadóttur, Íslands Universitet.

23. maj 2013:

- (21) Gæsteforelæsning „Linguistische Fragestellungen und empirische Sprachdaten“ ved Institut für Informatik, Universität Leipzig.

3. maj 2013:

- (22) Gæsteforelæsning „„Hässliche Deutsche“ und „dumme Dänen“: Deutsch-dänische Nationalstereotype aus linguistischer Sicht“ ved Københavns Universitet (Gesellschaft für deutsche Sprache).

19. april 2013:

- (23) Inviteret foredrag „Phraseologie und DaF-Unterricht: Wieso, weshalb, warum?“ på konferencen Zwei Köpfe wissen mehr als einer: Phraseologie und Parömiologie im Wörterbuch und im Alltag 18.-19. april ved universiteterne Maribor og Ljubljana

18. januar 2013:

- (24) Gæsteforelæsning "Projekte und Perspektiven: SMiK und kontrastive Wortbildung" ved Institut für Informatik, Universität Leipzig.

27. August 2012

- (25) Konferenceforedrag "Interkulturelle Phraseologie". EUROPHRAS-konferencen "Phraseologie und Kultur", 27.-31. august 2012 i Maribor (Sektion 1: In medias res (Phraseology and culture))

13. december 2010:

(26) Gæsteforelæsning „Interlinguale Phraseologie: Theorie, Praxis und Perspektiven“ ved Friedrich-Schiller-Universität Jena.

14. oktober 2010:

(27) Konferenceforedrag „Sprog i billeder: Multimodalitet i et kognitivt, tekstuel og sprogsystematisk perspektiv“. Den 6. nordiske SFL-workshoppen ved Høgskolen Vestfold, Norge, 14.-15. oktober 2010.

1. juli 2010:

(28) Inviteret konferenceforedrag „The role of language competence in the translation of phrasemes“ i Workshopen „Multilingual phraseology and translation“ ved EUROPHRAS-Konferencen 2010, 30. juni – 2. juli 2010 i Granada.

19. maj 2010:

(29) Gæsteforelæsning „Kontrastive Phraseologie“ ved Herder-Institut, Universität Leipzig.

22. januar 2010:

(30) Gæsteforelæsning „Wörtliche, freie und phraseologische Bedeutung: Lesarten von deutschen Idiomen im Kontext“ ved Universitetet Santiago de Compostela.

3. august 2009:

(31) Konferenceforedrag „Aktuelle Forschungsfragen der Phraseodidaktik“. XIV. Internationale Deutschlehrertagung Jena-Weimar 3.- 8. august 2009 (jf. sektionens internetside: <http://idt2009h6.wordpress.com/beitrage/>).

9. juni 2009:

(32) Gæsteforelæsning „Vom Suchen und Finden von festen Wortverbindungen: korpuslinguistische Ansätze in der Phraseologie“. Historisch-kulturwissenschaftliche Werkstattgespräche (5) ved Historisch-Kulturwissenschaftliches Forschungszentrum (HKFZ), Universitetet i Trier.

17. januar 2009:

(33) Inviteret foredrag ”Íslensk fraseologi: ordförbindelser i Íslensk Orðabók”. Symposium om Ordförbindelser i enspråkiga nordiska ordböcker, Schæffergården, København, 18.-19. januar (LexicoNordica-symposium).

19. september 2008:

(34) Foredrag ”Presentation of research: Phraseology – ”på godt og ondt” i LaCoRG-forskningsgruppen på SDU.

15. august 2008:

(35) Konferenceforedrag ”Phraseologie in Wortschätzen”. EUROPHRAS-.konferencen „Phraseologie: global - areal – regional“, 13.-16. august 2008 i Helsinki.

5. oktober 2007:

(36) Konferenceforedrag „Empirische Sprachbeschreibung“. Dänische Germanistentagung ved SDU i Odense.

29. august 2007:

(37) Konferenceforedrag “Sprogsystematisk potentiale versus tekstuel realisering: korpusfraseologiske data”. DANFRAS-Symposium ved Københavns Universitet.

23. maj 2007:

(38) Konferenceforedrag „Hvad er en videnskabelig flersproget idiomordbog?“. 9. konferencen om leksikografi i Norden, Akureyri 22.-26. maj 2007 (sammen med Ken Farø).

4. maj 2007:

(39) Konferenceforedrag “Phraseologie in Wortschätzen”. The Thirteenth International Symposium on Lexicography ved Københavns Universitet 3.-5. maj 2007.

18. august 2006:

(40) Konferenceforedrag „Orðtök í tungumálanámi“ [Idiomer i sprogundervisning]. Konference om Islandsk som fremmedsprog / Islandsk som andetsprog ved Sigurður Nordal Institut, Islands Universitet.

18. juli 2006:

(41) Gæsteforlæsning “Phraseologie und *Deutscher Wortschatz*” ved Institut für Informatik, Universität Leipzig.

20. juni 2006:

(42) Gæsteforlæsning “Wörtliche, freie und phraseologische Bedeutung: Lesarten von deutschen Idiomen” ved Berlin-Brandenburgische Akademie der Wissenschaften i Berlin.

9. juni 2006:

(43) Konferenceforedrag „Wörtliche, freie und phraseologische Bedeutung. Eine korpusbasierte Untersuchung des Vorkommens von freien und phraseologischen Lesarten bei deutschen Idiomen“. EUROPHRAS-konferencen „Phraseologie disziplinar und interdisziplinär“, 9.-11. Juni 2006 i Veszprém.

29. maj 2006:

(44) Konferenceforedrag „Feste Wortverbindungen in der Fremdsprache Deutsch“. Dänische Germanistentagung ved SDU i Odense.

8. marts 2006:

(45) Gæsteforelæsning “Alter Wein in neuen Schläuchen? Idiome in interlingualer Theorie und Praxis” ved *Aus dem Labor* – åbne forelæsninger ved Center for Tyske Studier. SDU Odense (sammen med Ken Farø).

12. september 2005:

- (46) Konferenceforedrag "Wörtliche, freie und phraseologische Bedeutung. Eine korpusbasierte Untersuchung des Vorkommens von freien und phraseologischen Lesarten bei deutschen Idiomen". EUROPHRAS-konferencen Slovenija i Strunjan, 12.-14. september 2005.

25. maj 2005:

- (47) Konferenceforedrag „Multilingual elektronisk idiomordbog.“ 8. konferencen om leksikografi i Norden i Sønderborg, 24.-28. maj 2005.

23. november 2004:

- (48) Konferenceforedrag "Om forståelse af fraseologi i fremmedsprog". DANFRAS-Symposium 23.-24. november 2004 på Københavns Universitet.

27. august 2004:

- (49) Konferenceforedrag „Konzeption und Erstellung eines computergestützten Phraseologiewörterbuchs Isländisch ↔ Deutsch“. EUROPHRAS-konferencen 26.-29. august 2004 i Basel.

30. april 2004:

- (50) Konferenceforedrag „Die Konzeption einer computergestützten zweisprachigen Phraseologiesammlung“. Twelfth International Symposium on Lexicography, 29. april – 1. maj 2004 ved Københavns Universitet.

27. februar 2004:

- (51) Gæsteforelæsning „Zur Arbeit mit elektronischen Wörterbüchern. Am Beispiel von Phraseologismen“ ved *Aus dem Labor* – åbne forelæsninger ved Center for Tyske Studier. SDU Odense.

26. marts 2003:

- (52) Gæsteforelæsning "Tvímála tölvuorðtakasöfn og orðabókafræði" [Tosprogede idiomdatabaser og leksikografi] ved Vigdís Finnbogadóttir Institutet for Fremmedsprog ved Islands Universitet.

31. januar 2003:

- (53) Inviteret foredrag "En kort oversigt over islandsk ↔ tysk leksikografi". Nordisk konference om bilingvale ordbøger i Norden, symposium, Schæffergården, København, 31. januar til 1. februar (LexicoNordica-symposium).

21. juni 2001:

- (54) Konferenceforedrag „Das Verstehen idiomatischer Phraseologismen in der Fremdsprache Deutsch“. Konferencen „Phraseologie und Parömiologie – neue Perspektiven der Forschung“, 17.-22. juni 2001 i Ascona.

14. oktober 2000:

- (55) Konferenceforedrag „Áhrif móðurmáls á skilning orðtaka í þýsku sem erlendu tungumáli“. Konferencen „Hugvísindaping Háskóla Íslands“, 14. oktober 2000 i Reykjavík.

29. januar 2000:

- (56) Konferenceforedrag „Das Verstehen unbekannter Phraseologismen in der Fremdsprache Deutsch (am Beispiel Muttersprache Isländisch und Muttersprache Englisch)“. Treffen des Westfälischen Arbeitskreises „Phraseologie/Parömiologie“ 29. januar 2000 i Bochum.

23. oktober 1999:

- (57) Inviteret konferencebidrag „Kultursemiotische Aspekte des Verstehens von Wortbildungsprodukten im Fremdsprachenerwerb“. Konferencen „Praxis und Integrationsfelder der Wortbildungsforschung“, 22.-23. oktober 1999 i Leipzig.

12. september 1996:

- (58) Konferenceforedrag „Aspekte der Übersetzung von Phraseologismen am Beispiel Isländisch – Deutsch“. VI. Konferenz Grundfragen der Übersetzungswissenschaft, 11.-13. september 1996 i Leipzig.

Undervisningserfaringer

Formel pædagogisk uddannelse

I min MA-uddannelse ved Universitetet i Leipzig indgik et hovedfag: "Tysk litteratur og sprogvidenskab" (Germanistik) og to bifag: "Oversættelsesteori" (Übersetzungswissenschaft) og "Fremmedsprogsdidaktik for tysk som Fremmedsprog" (Deutsch als Fremdsprache). Hele uddannelsen var normeret til 5 årsværk og bifagene udgjorde hver for sig 1 fjerdedel, dvs. 1,25 årsværk.

Formålet med faget "Tysk som Fremmedsprog" var at give de studerende didaktisk og faglig viden og værktøjer til undervisning i tysk som fremmedsprog både i almen sprogundervisning og på akademisk niveau, dvs. indhold og formidlingsmetoder målrettede mod undervisning af bl.a. vordende tysklærere i sprogvidenskab, litteratur, kultur og samfundsforhold ud fra et fremmedsprogsdidaktisk perspektiv.

Denne formelle pædagogiske uddannelse på 1,25 årsværk har jeg suppleret med kurset "Anvendt pædagogik" (afholdt af *CBS Learning Lab* 26.-27. marts 2004, opfølgning med besøg af en supervisor fra CBS i min undervisning) for at få et indsyn i danske forhold, som efterhånden er uddybet med egen undervisningserfaring (se nedunder) og workshoppen "Bedømmelse af sproglige præstationer i relation til Den Europæiske Referenceramme for Sprog" (Sprachliche Leistungen dem GER zuordnen, afholdt af TestDaF 30.-31. oktober 2010) for at aktualisere min faglige viden og få nye redskaber til anvendelse i min egen sprogfærdighedsundervisning og eksaminer.

Denne omfattende teoretiske pædagogiske uddannelse samt min hidtidige praktiske undervisnings- og vejledningserfaring i bagagen forventer jeg at kan ligestilles med afsluttet adjunktansættelse.

Projektsamarbejde vedr. undervisning

- Aktiv deltagelse i udviklingsgruppe omkring arbejdet med modernisering af fremmedsprogsundervisningen ved SDU i ISKs regi; primus motor i omsætning af tyskfagenes modernisering i praksis FS 2009 - ES 2011.
- Samarbejde med e-læringsværkstedet ved SDU omkring indplaceringstest og online-portfolio i ES 2010 og FS 2011.
- Aktiv deltagelse i den tyske faggruppe på SDU i Odense FS 2007 – dags dato.
- Deltagelse i en arbejdsgruppe om pædagogisk udvikling på IVK i ES 2008.

- Medlem af Second Language Research Center (SELC) ved SDU 2009 – 2012.

Udvikling af uddannelser og undervisningsmaterialer

I projektet "Nationale stereotyper og marketingstrategier i den dansk-tyske interkulturelle kommunikation" udgør udvikling og udarbejdelse af undervisningsmaterialer til dansk-tysk erhvervskommunikation en betydelig del af projektets målsætning. Der er tale om materialer til undervisning både i mundtlig og skriftlig kommunikation med inddragelse af eksplicit sammenligning af kommunikationskontekster samt sproglige og nonverbale aspekter i interkulturel sammenhæng. Materialerne er tilgængelige på projektets hjemmeside: www.stereotypenprojekt.eu.

På SDU har jeg deltaget i udvikling og planlægning af nye studier samt revision af de eksisterende studier eller dele heraf, fx:

1. Medvirken ved revision af studieordningen i International Virksomhedskommunikation (BA-uddannelserne i tysk) 2010-2011.
2. Udarbejdelse af en undervisningskonception i relation til B2-niveauet i Den Fælles Europæiske Referenceramme for Sprog samt komplet undervisningsmateriale (PPT-præsentationer med undervisningsmaterialer til 13 dobbelte undervisningstimer, e-kompendium for studerende på SDUs e-læringsplatform samt en materialemappe til undervisere både i printet og digital form) til faget "Mundtlig kommunikation 1" i tysk (samdriftsfag på 1. semester på SDU i Odense). Dette materiale, der med mindre aktualiseringer er blevet brugt siden ES 2010, har fået en meget positiv vurdering fra både undervisere og studerende.
3. Udviklingsarbejde ved implementering af software til træning af grammatik og udtale i undervisningen ved CBS og SDU. Dette arbejde er videreført med udarbejdelse af en konception og en tilpasset øvelsesplan i en digital grammatik-træner (Grammatiktrainer Deutsch fra firmaet digitalpublishing) til brug i instruktortimer på 1. semester samdriftsfag (Mundtlig kommunikation 1 og Skriftlig sprogproduktion) i tysk. Vejledning af instruktør i ES 2010.
4. Implementering af digitale indplaceringstests til alle tyskstuderende (Tyske studier, Negot og IVK) på 1. semester på SDU i Odense primo september 2010 & 2011. Resultaterne af testene blev brugt som grundlag til at tage en beslutning om en anbefaling af deltagelse i instruktortimer i tysk udtale og grammatik (jf. pkt. 3, den interne rapport om udviklingsarbejdet i tyskundervisningen kan læses her:

<http://erlahallsteinsdottir.files.wordpress.com/2012/02/rapport-2010-moderniseringstiltag.pdf>).

5. Udarbejdelse af en e-portefølje for IVK-studerende (ny studieordning) under inddragelse af det Europæiske Sprogpas til dokumentation af sproglige og faglige færdigheder og refleksion over studieforløbet på SDU (demo: <http://ivkportfolio.wordpress.com/>).
6. Deltagelse i planlægningen af masteruddannelsen "Deutschland heute", en masteruddannelse i moderne tyske forhold efter murens fald, ved SDU. Ansvarlig for den indholdsmæssige konception af faget "Sprogtrends i tysk", der formidler en generel indføring i de sidste 20 års udvikling af det tyske sprog, samspillet mellem sprog og samfund og en oversigt over de mest relevante kilder og hjælpemidler til tysk sprog i Tyskland, Østrig og Schweiz, specielt målrettet mod tyskundervisning, dansk-tysk oversættelse og tysksproget kommunikation.
7. Udarbejdelse af undervisningskonceptioner, semesterplan, planlægning af lektioner og udvikling/valg af undervisnings- og eksamensmaterialer i flere af de af mig underviste fag på SDU (se beskrivelse af kurser nedunder).

Pædagogisk grundholdning og udfordringer

En dygtig forsker kan også være en dygtig underviser – og omvendt. En dygtig underviser holder sig fagligt og metodisk ajour, gør brug af aktuelle og relevante metoder og værktøjer, formidler viden på en forståelig og modtagertilpasset måde – det samme gør en dygtig forsker.

Min undervisning og forskning spiller sammen og supplerer hinanden på den måde at enten konceptionen, indholdet eller selve formidlingen i al min undervisning er baseret på min forskning. En del af min forskning ligger inden for anvendt lingvistik, dvs. fremmedsprogstegnelse, leksikografi, oversættelse og korpuslingvistik, hvilket giver mulighed for direkte at inddrage mine – og andre forskeres – aktuelle forskning i både forberedelsesfasen (sprogtegnelsesforskning) og undervisningen. Dybgående indsigt i og deltagelse i aktuel forskning sætter mig i stand til både at levere forskningsbaseret undervisning og forklare de studerende sammenhængen mellem teori og praksis (fx ordbøger & leksikografi; sprogproduktion & tekstlingvistik og kommunikationsteori; interlingval og interkulturel formidling og oversættelse & oversættelsesteori; opbygning af sproglig og interkulturel kompetence & fremmedsprogstegnelse) og dermed udstyre dem med relevante faglige og teoretisk-metodiske redskaber. I min undervisning er der især tale om metakommunikativ viden og praktiske hjælpemidler til brug ved egen sprogproduktion og kulturforståelse i

sprogfærdighedsfagene samt teoretisk-metodiske værktøjer og analysefærdigheder i de mere akademiske fag. Derudover har jeg arbejdet som oversætter (dansk-tysk) og guide (tysk), hvilket giver mig mulighed for at inddrage aspekter fra autentiske interkulturelle formidlingsopgaver i min undervisning.

Aktualitet og variation er vigtige stikord i forbindelse med min pædagogiske grundholdning: forankring i aktuel forskning, brug af moderne undervisningsmaterialer, behandling af relevante emner via forskellige medier (audio, video, internet, bøger, software både i sprogfærdighedsfagene og de teoretiske fag), inddragelse af e-læringsmuligheder (software, elektroniske kompendier og opgaveaflevering via SDUs elektroniske undervisningsplatform) og variation i undervisningsformerne er nøglebegreber i beskrivelsen af min undervisning. Metoderne er i høj grad afhængige af det enkelte fag – der skal andre metoder til i sprogfærdighedsfagene end i de teoretiske fag – mens alle fag har til fælles, at jeg udarbejder ppt-præsentationer. Præsentationerne bruger jeg til at strukturere undervisningen, integrere forskellige medier, markere overgangen mellem forskellige undervisningsformer og øvelser og som en mulighed for de studerende til at fordybe sig i de gennemgåede emner efter undervisningen hhv. for fjernstuderende til at følge med i undervisningen.

Næsten alle undervisere har haft problemer med at motivere de studerende til at aktivt deltage i diskussioner og gruppearbejde i undervisningen. Denne slags problemer oplever jeg efterhånden kun sjældent. Min erfaring er, at de studerende har en stor respekt for faglig kunnen, men at de også stiller store krav til en forståelig og varieret formidling og vejledning i anvendelse af den faglige viden i dialog med underviser og under inddragelse af praktiske øvelser, fx i form af analyse- og evalueringsopgaver, egne (frivillige) oplæg (hvor underviser med fordel kan vejlede i planlægningsfasen) og praksisrelevante cases, hvor de studerende opfordres til at deltage på egne faglige og sproglige præmisser og får en uddybende feedback på deres præstation.

Oversigt over undervisning og vejledning

Jeg har efterhånden samlet omfattende undervisningserfaringer både på BA- og kandidatniveau ved universiteter (Syddansk Universitet i Odense og Slagelse, CBS og Islands Universitet) samt ph.d.-niveau (gæsteundervisning ved Universitetet i Santiago de Compostela og Universitetet i Leipzig) og ved gennemførelse af fagligt relevant privatundervisning (Fokus advokater i Odense).

Fra februar 2007-juni 2015 var jeg på skift ansat som lektor, ekstern lektor, undervisningsassistent, og videnskabelig assistent ved SDU, hvor jeg har undervist både på BA- og kandidatniveau og på forskellige studier: Tyske studier, Negot og IVK i Odense samt IVK i

Slagelse. I alle fag har jeg selvstændigt stået for undervisningens indholdsmæssige og metodiske konception, planlægning, gennemførelse og eksamination.

2010-2015 afholdt jeg gæsteundervisning på BA-, MA- og ph.d.-niveau ved Friedrich-Schiller-Universität Jena, Universität Leipzig, Universitetet i Maribor og Universidad de Santiago de Compostela.

Ved CBS underviste jeg tysk sprogvidenskab og grammatik i ES 2003 og FS 2004. Denne undervisnings konception og gennemførelse blev udarbejdet i samarbejde med de andre undervisere. Ud over undervisningen stod jeg for en implementering af grammatiksoftware i undervisningskonceptionen, bl.a. med en indholdsmæssig tilpasning af en øvelsesplan til computerprogrammet og en udarbejdelse af en vejledning til de studerende. Formålet med dette arbejde var, at de studerende sideløbende til undervisningen selvstændigt skulle øve den tyske grammatik med hjælp af interaktive computerøvelser.

Yderligere har jeg undervisningserfaring fra Islands Universitet i FS 2003, hvor jeg underviste i sprogvidenskab (lingvistiske begreber, syntaktiske og semantiske teorier) og fremmedsprogsdidaktik (tyskundervisningen i Island – nye medier i tyskundervisning). Denne undervisning og eksamination har jeg selvstændigt konciperet, planlagt og gennemført.

Oversigt over vejledningsopgaver og undervisning ved (1) Syddansk Universitet i Odense og Slagelse, (2) Københavns Universitet, (3) CBS og (4) Islands Universitet samt (5) gæsteundervisning:

Vejledning af ph.d.-afhandlinger, specialeafhandlinger, BA-opgaver og praktikforløb

Vejledning af 3 ph.d.-afhandlinger:

- Katarina Le Müller (SDU in Odense): *Stereotype kategoriseringer og forklaringsmodeller i den dansk-tyske interkulturelle kommunikation* (hovedvejleder: 1/2014-6/2015, bivejleder 7/2015-12/2016).
- Signe Overgaard (SDU in Sønderborg): *Branding the Nation - China's Soft Power Efforts and How We Respond to the Rise of China* (oprindelig titel: *Confucianism and the Chinese model of development*) (bivejleder: 12/2013-5/2014).
- Annika Hofmann (CAU in Kiel): *Interkulturelle Kommunikation* (ekstern vejleder 04/2013-06/2015).

Vejledning af 5 speciale-afhandlinger:

- *Das Dänemarkbild der Deutschen. Ein Einblick in Stereotype und Vorurteile der Deutschen.* (Eberhard Karls Universitetet i Tübingen, skandinaviske studier, bivejleder og bedømmelse, ES 2014).
- *Typical Danish – National Stereotypes of the Danes and their Meaning within Marketing Communication. A comparative Study among students in Northern Germany (Flensburg) and Southern Germany (Stuttgart) to identify stereotypes of the Danes and to give appropriate suggestions for communicating Denmark as products' country of origin.* (SDU, Economics and Business Administration – Brand Management and Marketing Communication, ekstern vejleder, FS 2014).
- *The Brand of Endrup Andelsmejeri – in the Past, Present and Future* (SDU, International virksomhedskommunikation, ES 2011).
- *Bevæggrunde for at søge de danske skoler i Sydslesvig og de tyske skoler i Sønderjylland sammenstillet med indflydelsen af det danske mindretal i Sydslesvigs og det tyske mindretal i Sønderjyllands selvforståelse og fremmedforståelse* (SDU, International virksomhedskommunikation, FS 2010).
- *Finanskrisens metaforer* (SDU, Tyske studier, ES 2010).

Vejledning af 5 BA-projekter ved SDU i Slagelse (IVK):

- *Lidl und der deutsch-dänische Kulturunterschied* (FS 2011).
- *Sociallaw in Denmark and Germany* (FS 2011).
- *Krisenkommunikation* (FS 2011).
- *Kommunikation mellem MAN Diesel & Turbo og handelsnationen Kina* (ES 2010).
- *Kindergärten aus Nykøbing Falster und Rostock, eine Analyse* (ES 2010).

Vejledning af 2 praktikforløb:

1 på BA- og 1 på Kandidatniveau ved International virksomhedskommunikation i Slagelse og Odense.

Syddansk Universitet

ES 2014

- *Dansk-tyske nationale stereotyper i teori og praksis* (valgfag på BA- og kandidatniveau, Tyske studier samt BA-niveau, IVK & Negot, Odense, sammen med Katarina Le Müller og Philipp B. Koll)

FS 2014

- *”Deutsche Sprache – ~~schwere~~ leichte Sprache”*: at forstå tysk-danske sprogkontraster og -ligheder (valgfag på BA- og kandidatniveau, Tyske studier samt BA-niveau, IVK & Negot, Odense, sammen med Klaus Geyer).

ES 2013

- *Mundtlig kommunikation 1* (BA-niveau, 1. semesters samdriftsfag, Odense).

FS 2013

- *Texte* (valgfag på BA- og kandidatniveau, Tyske studier samt BA-niveau, IVK & Negot, Odense).

ES 2011

- *Det tyske sprogs morfologi* (valgfag på BA- og Kandidatniveau, Tyske studier, Odense).
- *Mundtlig kommunikation 1* (BA-niveau, 1. semesters samdriftsfag, Odense).
- *Mundtlig kommunikation 3* (BA-niveau, 3. semester, Negot, Odense).
- *Erhvervskommunikation 1* (BA-niveau, 3. semester, IVK, Odense).
- *Erhvervskommunikation 2* (BA-niveau, 3. og 5. semester, Negot og IVK, Odense).

FS 2011

- *Dansk-tysk Kommunikation i praksis: Tekstforfatning og oversættelse* (valgfag på BA- og kandidatniveau, Tyske studier samt BA-niveau, IVK & Negot, Odense).

ES 2010

- *Mundtlig kommunikation 1* (BA-niveau, 1. semesters samdriftsfag, Odense).
- *Erhvervskommunikation 1* (BA-niveau, 3. semester, IVK, Odense).

FS 2010

- *Introduktion til lingvistik* (valgfag på BA- og kandidatniveau, Tyske studier, Odense).

- *Sprogbeskrivelse II* (BA-niveau, 2. semester, Tyske studier, Odense).
- *Dansk-tysk Kommunikation i praksis: Tekstforfatning og oversættelse* (valgfag på BA-niveau, IVK, Odense).
- *Tysk interkulturel faglig formidling og interaktion (oversættelse)* (BA-niveau, 6. semester, IVK, Slagelse).

ES 2009

- *Mundtlig kommunikation 1* (2 hold på BA-niveau, 1. semesters samdriftsfag, Odense).
- *Mundtlig kommunikation 3* (BA-niveau, 3. semester, Negot, Odense).
- *Erhvervskommunikation 1* (BA-niveau, 3. semester, IVK, Odense).
- *Tysk markedsforhold* (BA-niveau, 5. semester, IVK, Slagelse).

FS 2009

- *Tekstforfatning* (Kandidatniveau, 2. semester, IVK Odense).

ES 2008

- *Mundtlig kommunikation 1* (2 hold, BA-niveau, 1. semesters samdriftsfag, Odense).
- *Tysk virksomhedskommunikation I: Teori og metode* (Kandidatniveau, 1. semester, IVK Odense).
- *Tekstlingvistik* (valgfag på BA- og Kandidatniveau, Tyske studier, Odense).

ES 2007

- *Mundtlig kommunikation 1* (2 hold, BA-niveau, 1. semesters samdriftsfag, Odense).

FS 2007

- *Leksikologi og leksikografi* (valgfag på BA- og Kandidatniveau, Tyske studier, Odense).

Københavns Universitet

FS 2013

- *Mundtlig sprogfærdighed* (BA-niveau, 4. semester: del af faget Litteratur II og mundtlig sprogfærdighed).

ES 2012

- *Basissprog* (BA-niveau, 1. semester: del af faget Tysk i Europa og Danmark & Basissprog i Modul I: Sprog og tekster 1).
- *"Stadt"* (valgfag på BA-niveau, 3./5. semester).

CBS København

- *Sprogkundskab III* i FS 2004.
- *Sprogkundskab II* i ES 2003.
- *Sprogkundskab IV* i ES 2003.

Islands Universitet

- *Tysk sprogvidenskab* i FS 2003.
- *Fremmedsprogsdidaktik i tysk som fremmedsprog – tyskundervisning in Island* i FS 2003.

Gæsteundervisning

24.-30. juni 2015:

- Erasmus-lærermobilitet: BA-niveau (faste ordforbindelser i fremmedsprogsundervisningen) og MA-niveau (nationale stereotyper i sproget – i sprogundervisningen og i interkulturel virksomhedskommunikation) ved Herder-Institut, Universitetet i Leipzig.

19.-21. maj 2014:

- Erasmus-lærermobilitet: 2 undervisningstimer, BA-niveau (faste ordforbindelser i tyskundervisningen) og 3 undervisningstimer MA-niveau (nationale stereotyper i sproget – i sprogundervisningen) ved Universitetet Maribor.

11.-17. april 2014:

- Erasmus-lærermobilitet: 2 undervisningstimer, BA-niveau (faste ordforbindelser i tysk som fremmedsprog) og 3 undervisningstimer MA-niveau (dansk-tyske nationale stereotyper og tysk som fremmedsprog) ved Herder-Institut, Universitetet i Leipzig.

12.-20. september 2013:

- Erasmus-lærermobilitet ved Vigdís Finnbogadóttirs Insitut for Fremmedsprog, Islands Universitet Reykjavík.

13.-14. december 2010:

- Erasmus-lærermobilitet *Kontrastive Phraseologie* og *Einführung in die Phraseologie in Deutsch als Fremdsprache* (à 2 undervisningstimer) ved Institut für Auslandsgermanistik/ Deutsch als Fremd- und Zweitsprache, Friedrich-Schiller-Universität Jena.

19. maj 2010:

- Erasmus-lærermobilitet: *Vom Suchen und Finden von festen Wortverbindungen: korpuslinguistische Ansätze in der Phraseologie* (2 undervisningstimer, BA-niveau) og *Kontrastive Phraseologie* (3 undervisningstimer, phd-niveau) ved Herder-Institut, Universität Leipzig.

21.-22. Januar 2010:

- Phd-kursus *Kontrastive Phraseologie: Theorie(n), Methode(n) & Praxis* (6 undervisningstimer) ved Universitetet i Santiago de Compostela, Spanien.

Beskrivelse af enkelte fag

Beskrivelse af enkelte fag: Indehold, undervisningsmetoder og evaluering ved (1) Syddansk Universitet i Odense og Slagelse, (2) Københavns Universitet, (3) CBS og (4) Islands Universitet.

Syddansk Universitet

- **Mundtlig kommunikation 1** (BA-niveau, 1. semester, samdriftsfag, Odense): Kurset er et introduktionskursus med det formål at styrke de studerendes mundtlige og metakommunikative sprogfærdigheder. Jeg har stået for design og udarbejdelse af en helt ny konception og materialer til kurset, der blev taget i brug i ES 2010. Ud over de sproglige færdigheder, udgør en bevidsthed om forskellige kommunikationsformer og -midler et vigtigt aspekt af kurset. Undervisningen bygger på indholdet af en praktisk håndbog i kommunikation på tysk og er i høj grad præget af de studerendes aktive deltagelse. Den består af korte oplæg og diskussioner om forskellige temaer med et gennemgående kontrastivt tysk-dansk perspektiv (bl.a. argumentation, tiltaleformer på tysk og dansk, kropssprog, præsentationsteknikker, høflighedsformer, tysk og dansk mentalitet, kultur, arbejdsmarked, medier, DDR), studenterforedrag og -præsentationer,

praktiske øvelser i små grupper og rollespil. Som et middel til at opnå korrekt udtale valgte jeg at bruge lørnersoftware fra det tyske firma digitalpublishing (www.digitalpublishing.de) med individuel tilrettelæggelse af øvelser tilpasset de enkelte studerendes behov for udtaletræning. Denne del af undervisningen blev i ES 2010 erstattet af instruktortimer med computerstøttede grammatik- og udtaleøvelser, der blev koordineret med undervisningen i fagene Mundtlig kommunikation og Skriftlig sprogproduktion. Evalueringsrapport fra ES 2010 vedlægges som bilag.

- **Mundtlig kommunikation 3** (BA-niveau, 3. semester, Negot, Odense): I undervisningen arbejdede jeg på at fordybe de studerendes metakommunikative forståelse parallelt med at forbedre deres mundtlige sprogfærdighed, forhandlings- og formidlingsteknikker med øget fokus på økonomisk sprog og virksomhedskommunikation. Undervisningen var i høj grad præget af de studerendes aktive deltagelse i praksisrelevante øvelser, præsentationer og rollespil, mens min rolle hovedsageligt bestod i en funktion som moderator og vejleder. Kursets konception har jeg selv defineret og dertil har jeg udarbejdet materialer som bygger på et gennemgående case med forskellige situationer og genrer i kommunikationen mellem et tysk og et dansk firma.

- **Erhvervskommunikation 1** (BA-niveau, 3. semester, IVK, Odense) formidler grundlæggende kommunikationsteoretiske aspekter samtidig med at de studerende skal opbygge fagspecifikt ordforråd og udvikle færdigheder i at selv skrive, oversætte og mundtligt begå sig i udvalgte genrer inden for dansk-tysk virksomhedskommunikation. Jeg har undervist kurset tre gange. Første gang kunne jeg bygge min konception på tidligere underviseres konception og materiale, hvor dog en del blev udskiftet med mere aktuelt materiale, større fokus på mundtlig virksomhedskommunikation, interkulturel formidling, skrivning og konceptoversættelse (i relation til andre oversættelsesmuligheder) og inddragelse af de studerende i evaluering af opgaver. Anden og tredje gang justerede jeg konceptionen ud fra mine erfaringer. Jeg brugte gennemgående (ægte) cases for at illustrere forretningsgangens genrer og som grundlag for skriveopgaver med inddragelse af både sproglige og ikke-sproglige kommunikative aspekter (høflighed, stil, variation, forståelighed, genrespecifikke aspekter, kommunikationspartnernes relation, selv- og fremmedbillede, dansk-tyske forhold). Yderligere lagde jeg en endnu større fokus på, mundtlig kommunikation og en introduktion til brug af hjælpemidler som hånd- og ordbøger, korpusser og paralleltekster. Både undervisningens indhold og metodik er forankret i min forskning i sprogtilegnelse, ordforråd (leksikografi, korpuslingvistik, brug af faste ordforbindelser og sproglige byggesten) og oversættelse. Evalueringsrapport fra ES 2010 vedlægges i bilag.

- **Erhvervskommunikation 2** (BA-niveau, 3. og 5. semester, Negot og IVK, Odense) er et todelt fag: først behandles de genrer i virksomhedskommunikation, der bruges ved afvisninger fra

standardforretningsgangen. Derefter behandles mindre standardiserede genrer som pressemeddelelser, brochurer, nyhedsbreve, produkt- og firmapræsentationer. Første del byggede på et gennemgående case med en kort opfriskning af forretningsgangens standardgenrer og de i Erhvervskommunikation 1 behandlede aspekter. Efterfølgende satte vi fokus på mundtlig og skriftlig kommunikation i forbindelse med afvigelser i form af fejl, mangler og forsinkelse (rykkere, reklamation og svar herpå), hvor de studerende også skulle evaluere hinandens tekster. I fagets anden del valgte de studerende 1 ud af 3 cases (forskningsprojekt, vinproducent, universitet), hvor de skulle beskrive den kommunikative kontekst og skrive og evaluere tre tekster (firmaprofil, brochure og pressemeddelelse). Undervisningen bestod af forelæsninger og gruppearbejde med det formål, at de studerende skulle lære at reflektere over egen arbejds måde (grupperarbejde med protokol, metakommunikative kommentarer, skrivning vs. oversættelse) under inddragelse af genrespecifikke, sproglig- kulturelle, situative og kommunikationsteoretiske aspekter (bl.a. kulturel betinget behov for informationer og brug af fagsprog, grafiske midler og billeder i relation til modtager). Faget var en stor succes og alle 29 tilmeldte studerende bestod eksamen (udarbejdelse af en tysksproget brochure med en metakommunikativ kommentar på grundlaget af danske tekster, bedømt af ekstern censor).

- **Tysk markedsforhold** (BA-niveau, 5. semester, IVK, Slagelse): Kurset giver en oversigt over tyske markedsforhold fra dansk perspektiv, men hovedvægten lægges på skriftlig formidling på det tyske marked hhv. mellem Danmark og Tyskland med tekstforfatning og oversættelse af virksomhedsrelevante tekster. Efter en introduktion til brug af hjælpemidler som hånd- og ordbøger, korpusser og paralleltekster skulle de studerende parallelt til formidlingen af viden om det tyske marked og rådgivende institutioner arbejde case-baseret med et firma og fiktive kommunikationssituationer (mini-cases), der byggede på hinanden.

Vi lagde ud med en oversættelse af den relevante tyske branchebeskrivelse ("din chef vil gerne overtale sin bank til at finansiere et eksportfremstød i Tyskland, du skal oversætte den relevante branchebeskrivelse til dansk til brug i samtalen i banken"), efterfulgt af et brev til en rådgivende institution ("Din chef fik pengene og han beder dig om at skrive et brev til et handelskammer i Tyskland med et ønske om adresser på potentielle samarbejdspartnere. Brevet skal indeholde en kort beskrivelse af firmaet."), en firmaprofil ("Firmaets reklamebrev har båret frugt og I har fået en forespørgsel fra et interesseret tysk firma, der beder om nærmere oplysninger. Din chef beder dig om at udarbejde en firmabeskrivelse, der også kan bruges som firmaprofil på "Danish Export" hjemmeside."), valg mellem reklame, internetside og flyer ("Det tyske firma vil gerne sælge jeres produkter, men I skal selv stå for markedsføringen i Tyskland, du skal udarbejde materialer dertil.") og afsluttede forløbet med udarbejdelse af en marketingsstrategi (semesterprojekt med mundtligt forsvar). Langt de fleste valgte at arbejde med en mindre økologisk vinproducent på Sjælland, hvilket åbnede op for en livlig diskussion om sprog- og kulturforskelle, kulturelle

forudsætninger, brands, målgrupper, etc. Både undervisningens indhold og metodik er forankret i min forskning i sprogtilegnelse (sproglige og kulturelle forudsætninger), ordforråd (leksikografi, brug af faste ordforbindelser og sproglige byggesten) og oversættelse.

- **Tysk Virksomhedskommunikation I: Teori og metode** (Kandidatniveau, 1. semester, IVK Odense): I undervisningen gennemgik jeg forskellige teoretiske og metodiske forudsætninger for at analysere, planlægge og udføre en række kommunikationsopgaver i relation til virksomheders interne og eksterne kommunikation. Udgangspunkt var et kommunikationsteoretisk forankret tekstanalysemodel og Ulla Fix' bog "Texte und Textsorten – sprachliche, kommunikative und kulturelle Phänomene". Bogen suppleredes med relevante artikler med det formål at give en bred oversigt over forskellige analyseaspekter, fx. pragmatik, semiotik, metafor-teori, modalitet (sprog-billede-layout-relationer), genreteori, oversættelse, kognition (tekstforståelse og -produktion) og kultur. Min formidling var i form af korte forelæsninger med diskussion, delvist i grupper samt obligatoriske studenteroplæg med efterfølgende diskussion.

- **Tekstforfatning** (Copy Writing) (Kandidatniveau, 2. semester, IVK Odense): I dette kurs blev det grundlæggende teoretiske viden fra kurset "Tysk Virksomhedskommunikation I: Teori og metode" omsat i praksis. De studerende skulle selv skrive virksomhedsrelevante tekster. Idet der var tale om kandidatniveau, skulle de studerende selv holde teoretiske oplæg om genrespecifik i de gennemgåede genrer (2 studerende til hvert oplæg), dvs. forklare rammebetingelserne for de tekster, der var genstand for skriveopgaverne. Yderligere skulle de studerende evaluere de andre studerendes tekster 1 gang i løbet af semestret og præsentere resultatet med mundtlige oplæg. Min rolle bestod i vejledning i forberedelsesfasen til de teoretiske oplæg og moderation af diskussioner og individuel vejledning til skrivearbejdet i timerne. En del af kurset blev afholdt som en 1-dags-workshop (6 timer) med et større skriveprojekt.

- **Dansk-tysk Kommunikation i praksis: Tekstforfatning og oversættelse** (valgfag på BA-niveau (6. semester), IVK, Odense): Kurset sætter fokus på det praktiske arbejde med at skrive, oversætte og evaluere både litterære og ikke-litterære tekster. Dette betyder på den ene side fokus på den skriftlige formulering på både dansk og tysk og på den anden side en teoretisk diskussion af tekster som en kommunikationsopgave, der skal planlægges nøje mht. kommunikationssituationen. Kurset tager udgangspunkt i oversættelsesteoretiske aspekter, gængse kommunikationsmodeller, sprogbrugerens kognitive og kulturelle forudsætninger og sprogets byggesten. Tekst- og genrebegrebet diskuteres som en del af en kompleks kommunikationssituation, hvor andre – også ikke sproglige – aspekter har en stor indflydelse på at skrive og forstå tekster (fx afsender – modtagerrelation, kommunikationens mål, faglig og kulturel viden og kontekst). Der tilstræbes indordning af virksomhedsrelateret tekstforfatning i autentiske skrive-/oversættelsessituationer med tekster som firmaprofil, pressemeddelelse,

nyhedsbreve, hjemmeside, prospekt, produktbeskrivelse, reklametekster osv., men også de mere kreative genrer som digte og noveller inddrages. Undervisningen er bygget op omkring de studerendes skrive- og oversættelsesopgaver, der hver især bruges til at sætte fokus på forskellige aspekter af skrive- og oversættelsesprocessen: sproglige strukturer, kulturelle og vidensbaserede forudsætninger, dansk-tyske forskelle, genrespecifik og relationen mellem sprog og ikke-sproglige aspekter (fx. visualiseringsmuligheder, sproglige billeder, mediespecifikke muligheder og grænser). Opgaverne løses fortrinsvis i grupper for at stimulere refleksionen over egen skrive- og oversættelsesproces og opnå en bevidsthed om, hvad der sker ved oversættelse. Undervisningen foregår med teoretisk prægede underviseroplæg, studenteroplæg, diskussion og løsning af opgaver og individuel gennemgang af opgaveløsninger. Evalueringsrapport vedlægges. Eksamensform: undervisningsdeltagelse og porteføljeopgaver. Kurset var valgfag på alle tyskstudier på SDU i FS 2011 med to forskellige eksamensform: porteføljeopgaver (IVK) og fri hjemmeopgave (Tyske studier).

- **Texte** (valgfag på BA- og kandidatniveau, Tyske studier samt BA-niveau, IVK & Negot, Odense). Kurset sætter fokus på dansk-tysk kommunikation i praksis, dvs. det praktiske arbejde med at skrive, oversætte og evaluere tekster. Dette betyder på den ene side fokus på den skriftlige formulering på tysk og på den anden side en teoretisk diskussion af tekster som en kommunikationsopgave, der skal planlægges nøje mht. kommunikationssituationen. Kurset tager udgangspunkt i de gængse kommunikationsmodeller, sprogbrugerens kognitive og kulturelle forudsætninger og sprogets byggesten. Tekst- og genrebegrebet diskuteres som en del af en kompleks kommunikationssituation, hvor andre - også ikke sproglige - aspekter har en stor indflydelse på forfatning og forståelse af tekster (fx afsender - modtagerrelation, kommunikationens mål, faglig og kulturel viden og forståelseskontekst). Kontrastive aspekter mellem tysk og dansk ligesom genrespecifik, oversættelse og relationen mellem sprog og ikke-sproglige aspekter vil blive tematiseret. Der tilstræbes indordning af tekstforfatning i autentiske skrive-/oversættelsessituationer med tekster som pressemeddelelse, nyhedsbrev, hjemmeside, prospekt og reklametekster men også litterære tekster som digte osv.

- **Tysk interkulturel faglig formidling og interaktion (oversættelse)** (BA-niveau, 6. semester, IVK, Slagelse): Kurset er en fortsættelse af faget Tyske markedsforskel. De studerende trænes til at formidle markedsrelevante indhold især via oversættelse af danske virksomhedstekster til tysk. Samtidigt gives en teoretisk oversigt over interkulturel kommunikation og oversættelsesteorier samt omsætning af disse i praksis. Pga. de studerendes manglende sproglige kompetencer og deraf opståede problemer i det forudgående semester valgte jeg at inddrage en del grammatiske aspekter og mundtlige øvelser i undervisningen, bl.a. i relation til konkrete interkulturelle aspekter i tysk-dansk kommunikation (tiltaleformer, høflighed, smalltalk, telefonisk kommunikation, forhandling).

- **”Deutsche Sprache – schwere leichte Sprache”**: at forstå tysk-danske sprogkontraster og -ligheder (valgfag på BA- og kandidatniveau, Tyske studier samt BA-niveau, IVK & Negot, Odense, sammen med Klaus Geyer). Tysk sprog = svært sprog er en gængs opfattelse i Danmark. Men er tysk virkelig så svært for danskere? Og hvis ja, hvad er det, der gør det tyske sprog så svært? I dette kursus sætter vi det tyske sprog i et lidt anderledes perspektiv. Med udgangspunkt i udvalgte sproglige aspekter (fonologi, morfologi, syntaks; tekst, diskurs; semantik, kommunikation – dette aftales nærmere ud fra deltagerenes interesser) anvender vi en konsekvent sammenlignende tilgang til dansk og tysk, hvor vi sætter sprogenes ligheder og fællestræk i centrum. På grundlaget af relevante modeller og teorier lærer de studerende at anvende metoder til at sammenligne sprog på forskellige måder og på forskellige præmisser, hvor sammenligningen sættes i relation til dens formål inden for discipliner som fremmedsprogsindlæring og -undervisning, oversættelse, tekstforfatning, sprogbeskrivelse og leksikografi (fremstilling og brug af ordbøger). De studerende skal opnå færdigheder i at anvende deres viden om dansk og tysk i relation til deres brug af sproget i praksis, dvs. i konkrete kommunikative handlinger (pragmatik). Desuden skal de studerende tilegne sig metasproglige færdigheder i at analysere og beskrive ligheder og forskelle i dansk og tysk samt viden om, hvordan man kan formidle tysk-danske forskelle og fællestræk fx i sprogundervisning, kommunikationsrådgivning og translationssammenhæng.

- **Dansk-tyske nationale stereotyper i teori og praksis** (valgfag på BA- og Kandidatniveau, Tyske studier og International virksomhedskommunikation, Odense): Stereotyper er mønstre for vores måde at tænke og handle på og de bestemmes af vores sprog og kultur. I sproget og kulturen fastsættes vores forventninger, forkærlighed, fordomme og forestillinger om hinanden, som danner grundlag for vores interaktion med andre kulturer. Ud over problemer grundet sproglige og kulturelle forskelle kan vores forventninger og forestillinger om hinanden således blive til en barriere i det interkulturelle samarbejde, især når vi forbinder negative stereotyper med en anden nation. Modsat kan positive stereotyper utvivlsomt påvirke vores beslutninger og handlinger på en positiv måde. Dette valgfag tager udgangspunkt i forskningen i INTERREG4A-projektet ”Nationale stereotyper og marketingstrategier i den dansk-tyske interkulturelle kommunikation (SMiK, www.stereotypenprojekt.eu)”, som sætter danskernes opfattelse af tyskere – og omvendt – under lup. Formålet med faget er at de studerende:

- får en oversigt over eksisterende undersøgelser af dansk tyske-stereotyper (historisk perspektiv),
- lærer om forskellige metoder og tilgange i stereotypeforskningen,
- får en indsigt i forskningen i sociokulturelle og sproglige manifestationer af stereotyper og kan skelne mellem forskellige typer af (dansk-tyske) stereotyper: sproglige, kulturelle og institutionelle stereotyper,
- oparbejder viden om stereotypers rolle i den dansk-tyske interkulturelle kommunikation,
- kan reflektere over stereotyper i fremmedsprogsdidaktik, især i relation til undervisningsmaterialer i dansk og tysk som fremmedsprog.

- **Tekstlingvistik** (valgfag på BA- og Kandidatniveau, Tyske studier, Odense): Tekster er sproglige enheder som indgår i en kompleks lingvistisk, tekstuel og kulturel kontekst. Den forholdsvis unge sprogvidenskabelige disciplin tekstlingvistik beskæftiger sig med tekster og tekster var ligeledes genstand i dette valgfag. Kurset behandlede spørgsmål som *Hvad er en tekst? Hvad består tekster af? Hvilke typer af tekster findes der?* Først introducerede jeg en generel model over tekstualitetsaspekter, som efterfølgende blev diskuteret og anvendt ved analyser af tysksprogede tekster. Inden for tekstlingvistikken beskriver tekstgrammatikken sammenslutningen af sproglige enheder i tekstoeverfladen (kohæsion) og den indholdsmæssige sammenhæng (kohærens). Disse to aspekter blev uddybet nærmere, hvorved følgende aspekter blev inddraget: ord-, sætnings- og tekstgrammatik, grammatiske midler og strukturer, leksikalske midler og struktureringer, pragmatiske betingelser og teksttypespecifikationer og sprogspecifikke egenskaber og ikke-sproglige betingelser (tysk-dansk).

- **Leksikologi og leksikografi** (valgfag på BA- og Kandidatniveau, Tyske studier, Odense): Kursets formål var at give oversigt over følgende emner og aspekter indenfor leksikologi og leksikografi:

- grundlæggende begreber og teorier indenfor leksikologi med relation til anvendte discipliner som leksikografi, sprogdidaktik og oversættelsesteori;
- grundlæggende aspekter i leksikografi;
- vigtige (online) kilder (ordbøger og korpusser) for forskningen i tysk (og dansk) leksikologi;
- ordforrådets opbygning, struktur og beskrivelsesprincipper (synkrone og diakrone aspekter);
- kontrastiv (tysk-dansk) leksikologi og leksikografi.

I den første halvdel af kurset formidlede jeg teoretisk viden om leksikologi (opbygning, struktur og beskrivelse af ordforrådet) og leksikografi (ordbogsforskningens grundlag). I den anden halvdel uddybede de studerende det teoretiske viden ved dets anvendelse i praktiske analyser.

- **Introduktion til lingvistik** (valgfag på BA- og kandidatniveau, Tyske studier, Odense): Kurset giver en oversigt over grundlæggende sprogvidenskabelige discipliner (som semiotik, semantik, leksikologi, fraseologi, leksikografi, morfologi, syntaks, pragmatik, tekstlingvistik, oversættelsesteorier, kontrastive lingvistik, korpuslingvistik og sociolingvistik), diskussioner om lingvistikens relevans for andre forskningsområder (sprogdidaktik, translatologi, leksikografi, litteraturvidenskab) og forskellige sprogteoretiske opfattelser. Kursets udgangspunkt er en lærebog (inkl. opgaver) med en kognitiv tilgang til sprogvidenskab. Yderligere inddrog jeg en multimedial oversigt over lingvistik (Linkolon: <http://www.linse.uni-due.de/linkolon/index.htm>), en online grammatik (<http://canoo.net/>) samt egne og andre aktuelle forskningspublikationer. Ud over øvelserne i lærebogen skulle de studerende løse en større korpuslingvistisk opgave inkl.

analyse af sprogdata, sammenligning af tysk og dansk og problematisering af samspillet mellem korpuslingvistiske og kognitive aspekter. Eksamensform: fri hjemmeopgave, hvilket viste sig ikke at være særligt hensigtsmæssigt, idet de studerende først på 3. semester lærer akademisk skrivning. Kurset fik en meget positiv evaluering og evalueringsrapporten vedlægges.

- **Sprogbeskrivelse II** (BA-niveau, 2. semester, Tyske studier, Odense) er et kursus i at anvende grammatisk analyseværktøjer ved beskrivelse af autentiske tekster. På grund af sværhedsgraden på den obligatoriske undervisningsbog (grammatikhåndbog fastlagt af fastansat fagansvarlig underviser) valgte jeg altid at bruge den første af to undervisningstimer til en forklarende forelæsning med henvisninger til mere forståeligt materiale (bl.a. www.canoo.net) opbrudt af spørgsmål og mindre diskussioner. Emnet fra forelæsningen uddybede jeg ved øvelser og diskussioner i den anden time. En del af mine forelæsninger blev dog erstattet af frivillige teoretiske studenteroplæg, hvor de fleste studerende gjorde brug af muligheden for at gennemgå sine oplæg sammen med mig inden undervisningen. Fra den fastansatte fagansvarlige underviser modtog jeg kun en semesterplan med opdeling af pensum i grammatikhåndbogen på de enkelte uger. Jeg har derfor selv defineret kursets metodiske design, teoretiske niveau og indhold, dvs. analysetekster, øvelser og supplerende aktuel forskningslitteratur samt udarbejdet udførlige ppt-præsentationer (bl.a. for at tilgodese fagets to fjernstuderende). En del af undervisningen kunne forankres i min forskning i fremmedsprogstilegnelse og ordforrådsforskning og en del byggede på min tidligere erfaring med undervisning i tysk grammatik og lingvistik samt inddragelse af aktuel forskningslitteratur. Eksamensformen er fastlagt som to skriftlige hjemmeopgaver, hvilket viste sig ikke at være særligt hensigtsmæssigt, idet de studerende først på 3. semester lærer akademisk skrivning. De studerendes evaluering af kurset var meget positiv og evalueringsrapporten vedlægges i bilag.

- **Det tyske sprogs morfologi** (valgfag på BA- og Kandidatniveau, Tyske studier, Odense): I faget beskæftigede vi os med de morfologiske hovedkategorier fleksion og orddannelse. Efter en introduktion til morfologiens grundbegreber og en kort oversigt over fleksionsmorfologiens kategorier i relation til grammatikkens regler (som behandles udførligt i sprogbeskrivelseskurserne) fokuserede vi på den tyske orddannelse. De studerende skulle danne sig et overblik over generelle orddannelsesprincipper i det tyske sprog og derefter fordybe sig i orddannelsens relevans ud fra aktuel forskningslitteratur med forskellige perspektiver: funktionel, didaktisk, fremmedsprogdidaktisk, korpuslingvistisk, leksikologisk og kontrastiv.

Københavns Universitet

- **Basissprog** (BA-niveau, 1. semester: del af faget Tysk i Europa og Danmark & Basissprog i Modul I: Sprog og tekster 1). Kurset, som omfatter tre timer om ugen + en times tutorial til øvelse, skal sikre, at alle har et solidt basisniveau i tysk grammatik, forstået både som abstrakt viden og evnen til at formidle denne, evnen til at beskrive basale forskelle og ligheder i dansk og tysk grammatik og endelig evnen til at anvende grammatikken i praktisk produktion og afkodning af tekst. I kurset indgår også oversættelse fra dansk til tysk, hvor hovedvægten ligger på retskrivning, sætningsbygning, bøjning og ordforråd. Pensum: ca. 350 sider.

- **"Stadt"** (valgfag på BA-niveau, 3./5. semester, lingvistisk del). For de fleste mennesker findes der kun et tysk sprog, men tysk er mangfoldig og har en stor variation. Faktisk er variationen i det tyske sprog så stor at flere af de autentiske sproglige varianter ofte er årsag for forståelsesproblemer. I den lingvistiske del af valgfaget beskæftiger vi os med tre empiriske områder: 1. geografisk variation i det tyske sprog; 2. bysprog versus provinssprog hhv. sprog på landet; 3. de kulturelle fingeraftryk i sproget i storbyer. De 5. eksemplarisk valgte byer er fordelt på forskellige dialekter og delstater. Vi tager udgangspunkt i aktuel sociolingvistisk forskning og grundlæggende overvejelser om sproglig variation i tysk.

- **Mundtlig sprogfærdighed** (BA-niveau, 4. semester: del af faget Litteratur II og mundtlig sprogfærdighed). I undervisningen trænes og bevidstgøres den studerende om forskellige aspekter af den mundtlige sprogfærdighed såsom udtale, aktivering af passivt ordforråd, stilleje i forhold til kommunikationssituation og forskellige mundtlige 'genrer', brugen af idiomer og faste vendinger, elementer, der strukturerer talen, diskussionsteknik o. lign.

CBS København

- **Sprogkundskab I, III og IV** (BA-niveau, 1., 2. og 3. semester): Kurserne indeholdt en grundlæggende gennemgang af den tyske grammatik fra A til Ø med praktiske øvelser og brug af lærersoftware fra firmaet digitalpublishing, samt en introduktion til tysk sprogvidenskab med fokus på morfologi, syntaks og semantik.

Islands Universitet

- **Tysk sprogvidenskab** (BA-niveau, 2. semester): Kurset indeholdt en introduktion til lingvistiske begreber, syntaktiske og semantiske teorier.

- **Fremmedsprogsdidaktik ved Islands Universitet: tysk in Island – nye medier i tyskundervisningen** (BA-niveau 4./6. semester): Kurset tog udgangspunkt i tyskundervisningen i gymnasier Island. Det indebar en kort gennemgang af gængse teorier og metoder i fremmedsprogsundervisningen, lærertyper og -teknikker efterfulgt af kursets hovedtema ”nye medier i tyskundervisningen” med udgangspunkt i læreplanerne for tysk og design af konkrete opgaver under inddragelse af nye medier, især computer.

Fagrelevant privatundervisning

I perioden september 2008 – juni 2009 underviste jeg jurister, sekretærer og receptionister i tysk mundtlig kommunikation på begynderniveau, især telefonisk kommunikation og kundebetjening, samt mundtlig sprogfærdighed, smalltalk og juridisk tysk på avanceret niveau hos Focus advokater i Odense.

Yderligere har jeg en stor erfaring i formidling af kulturel viden i en tværfaglig interkulturel sammenhæng fra mit arbejde som guide i Island og på Fyn.